ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

...С-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

(1881) | 1955 оной ноябриин 29, вторник | Сэн 20 мүнгэ

Уранһайханай самодеятельностиие улам хүгжөөе

...орон дотор имагтал социа... ...илан мандаһанай ашаар үр... ...итэ арад зон өөһэдынгөө ...ые бүхы хэмжээгээр хүгжөө... ...бэлигээ һалбаруулан бада... ...гүйсэд арга боломжотой бо... ...Энээниие манай бурят-мон... ...зоной жэшээ дээрэһээ тон ...хаража болоно. Коммуни... ...партиин сэсэн мэргэн на... ...на политикын ашаар манай ...онгол арад удхаараа социа... ...скэ, формоороо национальна ...босоролтой болонхой.

...республика доторнай опе... ...ледэй театр,ород драмати... ...бурят драматическа театр... ...гүрэнэй филармони болон ...-гэгээрэлэй бусад хэдэн ...зургаанууд хүдэлмэрил... ...а, город ба аймаг бүхэндэм... ...анһайханай самодеятельно... ...эдэн арбаад коллективүүд эм... ...нхэй. Хүдэлмэришэдэй ба ...шадай уранһайханай само... ...юстиин харалга энэ жэлэй ...аһаа эхилээд, республикым... ...ехэ промышленна предприя... ...а, эмхи зургаануудта ба ор... ...нуудта үнгэргэгдөө. Энэ ха... ...жэшээнь, гансахан Улан... ...одой хүдэлмэришэдэй ба ал... ...адай дундаһаа 6 мянга ...хүн хабаадалсаһан байна.

...эндэ һаяхан Улан-Удэ го... ...ложо үнгэргэгдэһэн хүдэл... ...эй ба албахаагшадай уран... ...самодеятельностиин рес... ...ска харалгада хоёр мянга ...хүн хабаадалсаа. Тэдэнэй ...бэлигтэй дуушад, шада... ...эр хатар наада наадагшад, ...эд хэдэн олоороо шалгар... ...а. Уранһайханай самодея... ...ние хүгжөөлгэдэ ехэ габьяа... ...анайнь, творческо амжалта ...айнь түлөө Закамснай ай... ...пографиие даагша, нацио... ...инструментнүүдээр бурят... ...арадай хүгжэм наадагша ...тарова, Улан-Удын Лени... ...енто паровозо-вагонно заво... ...льтурын ордоной уранһайха... ...лбэрилэгшэ В. И. Хижня... ...Бурят-Монголой АССР-эй ...артистнарай хүндэтэ нэрэ... ...огдоһон байна. Мүн хүдэл... ...эй ба албахаагшадай уран... ...самодеятельностиин рес... ...ска харалгада хабаадагша... ...аһаа 10-аад хүн Бурят... ...АССР-эй Верховно Сове... ...зидиумэй Хүндэлэлэй гра... ...шагнагдаһан байна.

...айханай самодеятельностиин ...канска харалгада мүнөө ...а гараһан 30 гаран хүн хү... ...шэдэй ба албахаагшадай ...анай самодеятельностиин ...эна харалгада хабаадалса... ...бо.

...ликымнай город бүхэндэ, ...үхэндэ уранһайханай само... ...остиин хэдэн арбаад кол... ...уд тоологдоно. Культу... ...айшан, һургуули, хүдөө... ...луб бүхэндэ уранһайха... ...ужок эмхидхэгдэнхэй. Зү... ...эдэнэй хүдэлмэри угаа ехэ ...нуудтай байна. Уранһайха... ...одеятельностиин аймагай гү, али республиканска ямар нэгэн харалгада бэлэдхэхэ үедэ, мүн ямар нэгэн һайндэрэй үнгэргэгдэхэ болоходол уранһайханай самодеятельностиин кружогуудай болон коллективүүдэй хүдэлмэри зарим тэды һэргээгдэжэ эхилдэг. Харин саг үргэлжэ таһалгаряагүйгөөр хүдэлмэрилжэ байдаг олониитэ хүдэлмэришэдтэ, колхозниингуудта, механизаторнуудта, малшадта зүжэг наада, уранһайханай концерт хододоо харуулжа байдаг коллектив республика доторнай угаа үсөөхэн байна. Энэ хадаа уранһайханай самодеятельностиие хүгжөөлгэдэхи горьтойхон дутагдал мүн болоно.

Гадна, уранһайханай самодеятельностиие хүгжөөлгэдэхи хоёрдохи дутагдал юуб гэхэдэ, олонхи коллективүүдэй репертуарнь баян бэшэ, бурят арадай дуу хүгжэм, хатар наадан, Бурят-Монголой композиторнуудай шэнэ шэнэ зохёолнууд ехэ үсөөнөөр табигдана. Энэ дутагдал хүдэлмэришэдэй ба албахаагшадай уранһайханай самодеятельностиин һаяхан үнгэргэгдэһэн республиканска харалгадашье хамаатай.

Уранһайханай самодеятельностьдэ үргэн ниитэ малшад, тарянажалайхид, механизаторнууд, хүдөөгэй интеллигенци мүнөө хүрэтэр үшөө олоороо хабаадуулагданагүй. Хэжэнгын, Баргажанай, Хориин, Иволгын аймагуудта уранһайханай самодеятельность илангаяа хангалтагүйгөөр хүгжөөгдэнэ. Дурсагдаһан аймагуудай олохон предприятинуудта, колхозуудта, МТС-үүдтэ ба эмхи зургаануудта уранһайханай самодеятельностиин коллективүүд эмхидхэгдэнхэй гэжэ тоотой аад, тэдэнь үнэндөө огто хүдэлмэрилнэгүй. Теэд нютагуудтахи партийна, профсоюзна ба комсомольско организацинууд энэ дутагдалтай юрэнхыдээ эбсэжэ байдаг.

Уранһайханай самодеятельностиин хангалтагүйгөөр хүгжөөгдэжэ байһанда мүн республикын Культурын министерство, культурно-гэгээрэлэй бусадшье эмхи зургаанууд горьтойхон зэмэтэй байна. Энэ хэрэгые һайжаруулха гэжэ дэлгэрэнгы ехэ хэмжээ-ябуулга хэдэнтэ хараалдагшье байһан аад, тэдэнээ уданшьегүй мартажархидаг культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаанууд үшөө бии байха юм. Энэ дутагдал нэн түрүүн Түнхэнэй, Зэдын ба бусад зарим аймгүйсэдкомүүдэй культурын таһагуудта сэхэ хамаатай.

Уранһайханай самодеятельностиие бүхы талаһаань хүгжөөхэ хэрэгтэ партийна, профсоюзна, комсомольско организацинууд, культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаанууд саг үргэлжын анхарал хандуулха уялгатай. Уранһайханай самодеятельность болбол олониитэ хүн зониие зүбөөр хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ туйлай ехэ үүргэ дүүргэхэ байна. Энэ ушарһаа уранһайханай самодеятельностиин идейнэ удхада онсо анхарал хандуулагдаха зэргэтэй. Промышленна предприяти, колхоз, МТС, совхоз, һургуули, эмхи зургаан бүхэнэй уранһайханай самодеятельностиин коллективэй хүдэлмэриие эрид һайжаруулая!

ТЕЛЕГРАММА

...инляндиин Республикын Президент Дээдэ Тушаалта господин Ю. К. ПААСИКИВИДА

Хельсинки

...й 85 наһа гүйсэһэн үдэртэй дашарамдуулан, ССР Союзай Вер... ...ведэй Президиумэй зүгһөө, өөрынгөө зүгһөө үнэн зүрхэнһөө ...жа, хододоо элүүр мэндэ, золтой һайн ажаһуухыетнай хүсэжэ ...хүлеэн абахыетнай, господин Президент, Таниие гуйнаб.

...етско-финляндска хани харилсаае хүгжөөхын тулада Танай ...соо ехэ хүсэлэл оролдолго гаргажа, энэ хэрэгтэ Дээдэ Тушаал... ...элитэ ехэ туһа нэмэри оруулһые Советскэ Союзда үндэрөөр ...Тантай Москвада һаяхан уулзаһанаа хананггяар һанан дурда... ...барисаае ба харилсан ажаллалгые саашадань улам бэхи... ...манай оронуудай эрмэлзэдэг байһаниинь, тус уулзалгын үедэ ...одоор харагдаһан байгаа.

...й эдэбхитэй хабаадалгатайгаар СССР-эй, Финляндиин хоорон... ...барисаанда үндэһэ табигдаһан байна. Манай хоёр оронуу... ...уудай аша туһада зорюулагдан энэ хани барисаан саашадаа ...ба хүгжэжэ байха гэжэ этигэжэ байһанаа элишэлэн мэдүүл... ...зүбшөөгыт.

К. ВОРОШИЛОВ.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ.

..., 1955 оной ноябриин 26.

Советскэ архитекторнүүдэй Бүхэсоюзна Хоёрдохи съездэ

Советскэ Союзай Коммунистическэ Партиин Центральна Комитет ба ССР Союзай Министрнүүдэй Совет хадаа советскэ архитекторнүүдэй Бүхэсоюзна Хоёрдохи съездые, тэрээгээр дамжуулан манай олонациональна архитектурын бүхы хүдэлмэрилэгшэдые халуунаар амаршална.

Советскэ арад Коммунистическэ партиин хүтэлбэреэр арадай ажахын бүхы һалбаринуудые, хамагай түрүүндэ, социалистическэ экономикын гол шухала үндэһэ һуури болохшо хүндэ индустриие саашадань ехээр хүгжөөн дэбжээхэ программые бэелүүлнэ, хүдөө ажахын үйлэдбэриие эрид ехээр дэбжээхын түлөө, арадай ажана байдалые болон культурые шууд дээшэлүүлхын түлөө тэмсэнэ.

Промышленна предприятинуудые, хүдөө ажахын барилгануудые, байрын гэрнүүдые, һургуулинуудые, больницануудые, клубуудые болон культурно-ажаһуудалай олон тоото эмхи зургаануудые барилга энэ программын эгээн шухала хубинуудай нэгэн болоно. Эдэ зорилгонууд орондомнай, арад зондо тон шухала удхашанартай юм. Барилгые бүри түргэнөөр хэхын, тэрэнэй шанар һайжаруулхын ба өөрынь үные химдаруулхын тулада Коммунистическэ парти ба Советскэ правительство бүхы шухала хэмжээнүүдые абажа байна. Барилгые үргэнөөр индустриализацилгада үндэһэлэн энэ зорилго шиидхэгдэжэ байнхай, амжалтатайгаар шиидхэгдэхэшье байна.

Барилгын амжалта, тэрэнэй шанар һайжаруулга ба өөрынь үные химдаруулга проектнэ организацинуудай, архитекторнүүд болон конструкторнуудай ажал хүдэлмэриһөө нилээд дулдыдаха байна. Коммунистическэ парти ба Советскэ правительство, манай арад архитекторнүүд болон барилгашадай хүдэлмэриие үндэрөөр сэгнэдэг, тэдэндэ анхарал оролдолго гаргадаг юм.

Бүхэсоюзна Нэгэдэхи съездһээ хойшонхи үе соо СССР-эй бүхы ахадүү республиканuудай архитекторнүүд ехэ хүдэлмэри хэһэн байна. Тэдэнэй зохёоһон проектнүүдээр манай орон дотор олон тоото барилганууд бодхогдоһон ба гэр байшангууд баригдаһан байна.

Һүүлэй жэлнүүдтэ хэдэн зуун городууд болон хүдэлмэришэдэй посёлогууд баригдаа. Гансахан лэ табадахи табанжэлэй үедэ орон дотор 150 миллион квадратна метр талмайтай байрын шэнэ гэрнүүд баригдаа. Хүдөө ажахын барилга, илангаяа шэнэ ба боро газар элдүүрилжэ байһан районуудта ехэ хэмжээтэйгээр хэгдээ.

Түмэр бетон конструкцинууд, барилгын шэнэ материалнууд улам олоор хэрэглэгдэнэ, барилгада түрүү техникэ үргэнөөр хэрэглэгдэнэ.

Барилгын хэрэгые үндэһөөрнь һайжаруулха зорилгоор парти, правительство һүүлэй үедэ хэдэ хэдэн хэмжээнүүдые абаа. Мүнөө үеын эрилтэнүүдтэ зохилдохоор гэр байранууд болон бусад барилгануудые гаргаша багатайгаар бодхохо гэһэн зорилгонуудаа зүбөөр ойлгодог мэргэжэл ехэтэй хүдэлмэришэд, инженернүүд болон архитекторнүүд бэлэдхэгдээ.

Энэ талаар ехэ юумэ хэгдээ, хэрбээ проект зохёохо болон барилга хэхэ талаар бии байһан ехэ дутуунуудай, үлүү гаргашануудай ба алдуунуудай һаад ушаруулаагүй һаань, бүри ехэ юумэ хэгдэжэ болохо байгаа. Архитектурын газаа талаһаа үзэмжэтэй байлгада анхарал ехээр хандуулан, үлүү гаргашануудые хэхэ ябадалай олон архитекторнүүдэй болон проектнэ организацинуудай хүдэлмэридэ үргэнөөр дэлгэрэлгэ арадай ажахыда горьтой гарза гай ушаруулдаг, культурно-ажаһуудалай болон гэр байрын талаар ажалшадай эрилтэ хангалгада һаад тохёолдуулдаг байһаниинь мэдээжэ.

Архитектурно-барилгын хэрэгтэхи горьтой дутуунуудые парти ба правительство элирүүлһэн байна. Эдэ дутуунуудые богонихон саг соо зайсуулха гээшэ советскэ архитекторнүүд болон барилгашадай нэрэ хүндын хэрэг болоно.

Манай бүхы архитекторнүүд хадаа проект зохёолгодо болон барилганuудта бүхы шэнэ түрүү юумэнүүдые нэбтэрүүлхэ, бүдүүлиг баазаар ажаллалгые, үлүү гаргаша хэлгые шууд зайсуулха зэргэтэй. Эсэгэ ороной болон хариин оронуудай эрхим туйлалтануудые хараадаа абан зохёогдоһон, этээн гаргаша багатай типовой проектнүүдэй ёһоор, үйлэдбэриин индустриальна арга методуудые хэрэглэн барилга хэхэ шухала. Советскэ хүнүүдтэ таарамжатай зохид байхаар байрын гэрнүүдэй типовой проектнүүд зохёогдохо зэргэтэй.

Шанар һайнтай типовой проектнүүдые зохёохо, энэ хэрэгые тоохогүй ябадалай өөһэдынгөө дундаһаа гаралгые шууд зайсуулха гээшэ түрүүшын ээлжээнэй зорилгонуудаймнай нэгэн гэжэ архитекторнүүд болон проект зохёогшодой ойлгожо абахань шухала. Типовой проектнүүдые зохёолго архитекторнүүдэй зохёохы үүсхэл эдэбхи гаргаха үргэн зам нээжэ үгэнэ. Энэ эдэбхи үүсхэл хадаа элдэб янзын хэрэгтэ хэрэггүй гоёолтонуудые хэхэ, урданай барилгын түхэл янзада шүүмжэлхы ёһоор бэшэ, харин ёһо тэдыгээр хандажа, газаа талаһаа үзэмжэтэй байлгые хараадаа абан архитектурада хазагайралга гаргаха ба үлүү гаргашануудые хэхэ ябадал зайсуулха шухала арга нүхэсэл мүн болоно.

Проект зохёолгодо болон барилгада элдэб хэрэгтэ хэрэггүй гоёолтонуудые хараалха, үлүү гаргаша хэхэ ябадалтай эбсэшэгүйгөөр тэмсэхэ зуураа, Коммунистическэ парти ба Советскэ правительство манай орондо бодхогдоһон гэр байшангууд болон барилганууд гоё һайхан ба дура татамаар түхэл янзатай, таарамжатай зохид байха ёһотой гэжэ онсо тэмдэглэнэ. Тиихэдэ, юугээршье зүбтүүлэгдэхын аргагүйгөөр, урданай барилгын түхэлые хамаагүйгөөр дахан хэгдэһэн хэрэгтэ хэрэггүй башниин түхэлтэй хабсаралтануудаараа, багананууд болон тулгануудаараа гэр байранууд гоё һайхан ба дура татамаар болодоггүй юм гэжэ мэдэхэ хэрэгтэй. Таарuу һайнаар зүбөөр түсэблэгдэжэ, гаргаша багатайгаар, ашаглан хэрэглэхэдэ таарамжатайгаар гоё һайхан гэрнүүдые болон барилгануудые бодхохо гээшэ архитекторнүүдэй зорилго мүн болоно.

СССР-эй арадуудай классическа архитектурын национальна эрхим заншалнуудые арьбадхан хүгжөөхэ зуураа, советскэ архитекторнүүд хадаа социалистическэ реализмын эрилтэнүүдэй ёһоор ажаллаха зэргэтэй. Социалистическэ реализм хадаа эртэ урдын архитектурын жэшээнүүдтэ ёһо тэдыгээр хандажа, тэрэ хэбээрэнь абаха, тэрэшэлэн урданай архитектурые хэрэгсээхэгүй ябадалтай зохилдохогүй байна. Юрын зохид һайн, дура татамаар түхэлтэй, гаргаша багатай, ажаһуухада таарамжатай зохид байхаар гэр байра бариха гээшэ советскэ архитектурын гол шухала удхань мүн болоно.

Советскэ архитектурын үмэнэ табигдажа байһан харюусалгатай зорилгонуудые шиидхэлгэдэ Советскэ гүрэнэй олонациональна архитекторнүүдэй зохёон байгуулхы хүсэнүүдые элсүүлэн эмхидхэхэ зорилготой ниитын организаци болохшо архитекторнүүдэй Союзай үүргэ болон удхашанар дээшэлнэ.

Барилгын шухала зорилгонуудһаа манай архитекторнүүдэй таһаран холодохогүйн тулада, арад зоной интересүүдые болон хүсэл эрмэлзэлгые ходоодоо харан, ажалшадай улам саашадаа ургажа байһан культурно-ажаһуудалай эрилтэнүүдые бүхы хэмжээгээр хангахын түлөө тэдэнэй эдэбхитэйгээр тэмсэхын тулада оролдолго гаргаха ябадалда Союз гол анхаралаа хандуулха зэргэтэй.

Архитектурно-барилгын хэрэгэй кадрнуудые идеологическа талаар хүмүүжүүлхэ, тэдэнэй творческо талаараа ургаха ба мэргэжэл шадабаряа дээшэлүүлхэ асуудалнуудта Советскэ архитекторнүүдэй Союз үдэр бүриингөө ажал-ябуулга эрхилхэдээ тусгаар анхарал хандуулха зэргэтэй. Союз хадаа архитекторнүүдэй дунда принципиальна, дутуунуудтай эбсэшэгүй шүүмжэлэл ба өөрыгөө шүүмжэлгэ үргэнөөр дэлгэрүүлхэ, мүн оюун бэлигтэй залуу кадрнуудые хүмүүжүүлхэ ба зоримгойгоор дэбжүүлхэ, түрүү дүй дүршэлые согсолон нэбтэрүүлхэ, гээгдэнги, хуушанай заншалтай, ёһо тэдыгээр хандалгатай, гансал газаа талынь гоё һайханиие баримталха ябадалтай болон бусад хазагайралгануудтай тэмсэхэ үүргэтэй.

СССР-тэхи барилгын хэрэгые саашадань хүгжөөн дэбжээхэ зорилгоор зохёон байгуулхы ехэ хүдэлмэри хэхыень советскэ арад архитекторнүүдһээ хүлеэнэ.

Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитет ба ССР Союзай Министрнүүдэй Совет хадаа советскэ архитекторнүүд өөһэдынгөө хүдэлмэридэхи горьтой алдуу дутуунуудые тон богонихон болзор соо шууд зайсуулжа, архитектурын болон барилгын талаар шэнэ амжалтануудые туйлажа, манай орондо коммунизм байгуулхын түлөө тэмсэлэй атуухэ хэрэгтэ өөһэдынгөө эрхим туһа нэмэри оруулха бэзэ гэжэ батаар найдажа байһанаа элишэлэн мэдүүлнэ.

СОВЕТСКЭ СОЮЗАЙ КОММУНИСТИЧЕСКЭ ПАРТИИН ЦЕНТРАЛЬНА КОМИТЕТ.

ССР СОЮЗАЙ МИНИСТРНҮҮДЭЙ СОВЕТ.

Архитекторнүүдэй Бүхэсоюзна Хоёрдохи съезд

Советскэ архитекторнүүдэй Бүхэсоюзна Хоёрдохи съезд Кремлёвско Ехэ ордон соо ноябриин 26-да нээгдэбэ. Тэрэнэй хүдэлмэридэ советскэ архитекторнүүдэй Союзай долоо мянга шахуу гэшүүд болон гэшүүндэ кандидадуудые түлөөлһэн 700 шахуу делегат хабаадаа. Олон тоото айлшадай дунда — партийна, ниитын организацинуудай түлөөлэгшэд, проектнэ, барилгын ба научна эмхи зургаанудай хүтэлбэрилэгшэд, министерствонүүд ба заводуудай хүдэлмэрилэгшэд, барилганудай новаторнууд бии.

Хитадай Арадай Республикын, Чехословакиин Республикын, Польшын Арадай Республикын, Германска Демократическа Республикын, Румыниин Арадай Республикын, Болгариин Арадай Республикын, Монголой Арадай Республикын архитекторнүүд съездэ мүн лэ хабаадалсана.

16 час. Нүхэд К. Е. Ворошилов, А. И. Микоян, В. М. Молотов, М. З. Сабуров, М. А. Суслов, А. Б. Аристов, П. Н. Поспелов правительственна ложонуудта ерэжэ һууба. Делегадууд болон айлшад тэдэниие үни удаан альга ташалгаар амаршалаа.

Советскэ үнинэй архитекторнүүдэй нэгэн **Л. В. Руднев** тобшо үгэ хэлэжэ съездые нээгээ.

Удаань съездын президиум һунгагдаба. Тэрэнэй составта элитэ архитекторнүүд болон барилгын хүдэлмэрилэгшэд ороно.

Хүндэтэ президиум һунгаха гэһэн дурадхал оруулагдаба. Зал дотор нэрьемэ оваци болоно. Бүгэдэ хүл дээрээ зогсоно. Съезд Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй Президиумые хүндэтэ президиумдэ туйлай ехэ зоригжолтойгоор һунгаба.

Съезд иимэ зүбшэхэ зүйлнүүдые баталан абаба:

1. Советскэ архитектурын байдал ба зорилгонууд;
2. Мүнөөнэй эрилтэнүүдтэ зохилдуулан барилгын ба архитектурын талаар наукын шиидхэхэ асуудалнууд;
3. Типовой проектнүүдые зохёолго, байрын ба гражданска гэрнүүдые олоор барилга;
4. Советскэ гидробарилгын практика ба гол зорилгонууд;
5. Барилгые эмхидхэхэ, индустриализацилха болон тэрэнэй шанарыень дээшэлүүлхэ тухай асуудалнууд;
6. Промышленна барилгын типовой проектнүүдые зохёолго;
7. Хүдөөгэй барилгын ба архитектурын гол асуудалнууд;
8. Архитектурна эрдэм шудалха тухай;
9. СССР-эй советскэ архитекторнүүдэй Союзай шалгалтын комиссиин элидхэл;
10. СССР-эй советскэ архитекторнүүдэй Союзай Уставта хубилалта оруулха тухай;
11. СССР-эй советскэ архитекторнүүдэй Союзай хүтэлбэрилхы органуудые һунгалга.

Түрүүлэгшэ сугларгшадай альга ташалган доро хариин гүрэнүүдэй делегациин түлөөлэгшэдые съездын президиумдэ уриба.

Съездын хүтэлбэрилхы органууд: секретариат, мандатна ба редакционно комиссинууд, мүн СССР-эй советскэ архитекторнүүдэй Союзай Уставай талаар редакционно комисси һунгагдаа.

КПСС-эй ЦК-гэй секретарь нүхэр А. Б. Аристовта үгэ үгтэбэ. Сугларгшад тэрэниие халуунаар угтаа. Нүхэр А. Б. Аристов архитекторнүүдэй Бүхэсоюзна Хоёрдохи Съездэ Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй ба ССР Союзай Министрнүүдэй Соведэй эльгээһэн амаршалга уншажа үгэбэ. Делегадууд болон айлшад энэ амаршалгыень гүнзэгы ехэ анхаралтайгаар шагнаба. Амаршалга уншажа дүүргэһэнэйнь һүүлээр нэрьемэ альга ташалга болобо. Бүгэдэ хүл дээрээ зогсоно.

Энээгээр архитекторнүүдэй съездын нэгэдэхи заседани дүүрэбэ.

Съезд ноябриин 28-да хүдэлмэреэ үргэлжэлүүлхэ байна.

(ТАСС).

Украинска ССР-эй колхозууд, совхозууд 153,4 миллион пүүд таряа гүрэндөө түсэбһөө гадуур тушаагаад, хүдөө ажахын бусад продуктнуудые бэлэдхэхэ, худалдаха түсэбөө амжалтатайгаар дүүргэжэ байна

Украинска ССР-эй колхознигууд, МТС болон совхозуудай хүдэлмэрилэгшэд, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд хүдөө ажахын бүхы һалбариие эрид хүгжөөхэ талаар КПСС-эй ЦК-гэй Пленумүүдэй түүхэтэ шиидхэбэринүүдые бодотоор бэелүүлхын түлөө тэмсэн, Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин XX съездые нэрэтэй түрэтэйгөөр угтахын түлөө социалистическэ мүрысөө үргэнөөр дэлтэрүүлэн таряа тушааха (кукурузатайгаар) гүрэнэй түсэбые болзорһоонь урид дүүргэбэ. Абаһан уялгын ёһоор гүрэндэ 153,4 миллион пүүд таряан түсэбһөө гадуур тушаагдаһан, худалдагдаһан байна. 395 миллион пүүд гансахан шэниисэ тушаагдаһан, худалдагдаһан байха юм.

Республикын колхозууд ба совхозуудта наран сэсэгэй, сахарна свёклын, овощиин, үрэ-жэмэсэй, виноградай, махоркын, бахчева болон бусад культурануудай үндэр ургаса ургуулагдаа. Наран сэсэгэй үрэһэ бэлэдхэхэ, худалдаха түсэб 104 процент дүүргэгдээ. Наран сэсэгэй үрэһэн гүрэндэ тушаагдажа үргэлжэлһөөр. Овощь бэлэдхэхэ, худалдаха түсэб 124 процент дүүргэгдээ, түсэбһөө гадуур 286 мянган тонно овощь тушаагдаа. Виноград, арбуз, дыни, махорко болон эфиро-тоһото культурануудые бэлэдхэхэ, худалдаха түсэб үлүүлэн дүүргэгдэбэ.

Украинын хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэд ниитынгээ малажалые саашадань хүгжөөхын түлөө эсэшэгүйгөөр тэмсэжэ байна. 1954 оной октябриин 1-һээ 1955 оной октябриин 1 болотор республикын колхозуудта үнеэдэй тоо 286 мянган толгойгоор, гахайнуудай — 775 мянган толгойгоор олошороо. Энэ үе соо һү һаалта 33 процентээр ехэ болоо. Байгша ондо республикын бэлэдхэлэй пунктнуудта 497 мянган тонно һүн нёдондонойхиһоо ехээр тушаагдаба. Һооһо, үндэгэ тушааха түсэб үлүүлэн дүүргэгдээ.

Малажалай продуктнуудые саашадань ехээр абадаг болохын тула колхознигууд, МТС болон совхозуудай хүдэлмэрилэгшэд элбэг ехэ тэжээл бэлэдхэлгээр ехэ хүдэлмэри хээ. Республикын колхозууд ба совхозууд эхэ гахай бүридэ 4,4 тонно кукурузын консервэлэгдэһэн буурсаг бэлэдхээ, үнеэн бүридэ 6 тонно силос дараа. Урда жэлнүүдэйхидэ орходоо концентрированнэ тэжээл һураггүй ехээр бэлэдхэгдэбэ.

Колхозуудай, МТС болон совхозуудай хүдэлмэрилэгшэдэй шэн зоригтойгоор ажаллаһанай, партийна организацинууд ба советскэ органуудай эмхидхэлэйнгээ хүдэлмэри һайжаруулһанай ашаар эдэ бүгэдэ туйлагдаа. Түсэблэлгын шэнэ гурим республикын хүдөө ажахые хүгжөөлгэдэ нилээд ехэ үүргэ дүүргээ. Тэрэ хадаа МТС, колхоз ба совхозуудай хүдэлмэрилэгшэдэй творческо үүсхэлые дэлгэрүүлхэ, ургаса багатай культурые ургаса ехэтэй культураар, тусхайлбал, кукурузаар һэлгэхэ, тиигэжэ орооһо тарянай валовой суглуулбариие, малай ашаг шэмые дээшэлүүлхэ арга боломжо олгоһон байна.

Газартаряалангай, малажалай продукци ехээр абалга хадаа колхозуудай натуральна болон мүнгэн олзо доход дээшэлүүлгэдэ, колхознигуудай материальна ажана байдалые һайжаруулгада туһалаа. Байгша ондо колхознигуудай ажалта үдэртэ таряа талхан ба бусад продуктнууд, мүнгэн һураггүй ехээр хубаагдана.

Хүдөө ажахын хүдэлмэри амжалтатайгаар түгэсхэхын, хүдөө ажахын продуктнуудые, түүхэй эд бэлэдхэхэ, худалдаха түсэб дүүргэхын, малаа һайнаар үбэлжүүлхын тула мүнөө Украинын партийна, советскэ организацинуудай хүсэн зорюулагданхай. Колхоз, МТС болон совхозуудые эмхидхэлэй-ажахын талаар бэхижүүлгэдэ, гээгдэжэ ябаһан ажахынуудые түрүү зэргэдэ гаргаха ябадалда ехэ анхарал хандуулагдана.

Ерэхэ жэлэй ургасада анхаралаа хандуулан, республикын колхозууд, МТС-үүд ба совхозууд намарай культурануудай тарилгые саг соонь, агротехническэ һайн шанартайгаар дүүргээд, нютагай үтэгжүүлгэ бэлдэн, полинууд дээрээ гаргажа, хабарай культурануудай үрэһэ хаалгые, намарай пар хахалалгые дүүргэжэ байна. Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин XX съездые ажалай шэнэ илалтаар угтахын тула шэн зоригтойгоор хүдэлмэрилжэ байна.

Н. С. Хрущевой, Н. А. Булганинай Пунада ошоод байһан тухай

ПУНА, ноябриин 25. **(ТАСС-эй тусхай корр.).** Н. С. Хрущев, Н. А. Булганин энэ үглөөгүүр Бомбей штадай томо городуудай нэгэн бологшо Пунада ерээ. Тус город маратт угтай арад зоной эртэ урдын столица байһан аад, мүнөө Индиин хүдөө ажахын районой центр ба культурна шухала центр болонхой.

Центральна сэрэгэй зоные командалагша генерал-лейтенант Тимайя, Пуна городой мэр Б. Н. Санас, Бомбей штадай засагаархидай болон городой засагаархидай түлөөлэгшэд Пуна шадарай аэродром дээрэ советскэ айлшадые угтаа.

Пунаһаа 30 километрын газарта байдаг Вадгаонь гэжэ нютагта байгуулагдаһан хүдөө ажахын туршалгын станцида советскэ айлшад аэродром дээрэһээ сэхэ ошоо. Энэ станцине Бомбей штадай правительствын хүдөө ажахын департамент эмхидхэһэн байгаа. Рис тарилгын асуудалнууд энэ станцида тусгаар шэнжэлэгдэдэг юм. Тус хүдэлмэри Индидэ ехэ удхашанартай. Юуб гэхэдэ, Индиин рис тарилгын талмай 70 миллион акр (28 миллион га) болодог. Бомбей штадай хүдөө ажахын департаментын директор Т. Г. Шириаме станциин хэжэ байһан шэнжэлэлгын хүдэлмэри тухай хэлэжэ үгөө.

Удаань, нүхэд Булганин, Хрущев хамта ябалсаһан хүнүүдтэеэ Пуна шадарай гидроэнергетическэ туршалгын станцида хүрөө Энэ станци Индиин центральна правительствын мэдэлдэ байдаг. Научна шэнжэлэлгын тус эмхи зургаан оронной мүн лэ нимэ зургаан станцинуудай эгээн шухалань болоно. Энэ станци Индиин уһанай ресурснуудые шэнжэлдэг. Уһанай үертэй тэмсэл хэхэ ябадалтай дашарамдуулан, тус станци гол мүрэнэй үерлэдэг ба уһаяа татадаг ушарые шэнжэлдэг, мүн хаалта, дамба, каналнууд болон гидротехническэ бусад түхеэрэлтэнүүдые бариха талаар хүдэлмэри хэдэг юм. Индиин центральна правительствын гидроэнергетическэ комиссиин түрүүлэгшэ Канварсайн, станциин директор Джоглекар станциин хүдэлмэри тухай айлшадта хөөрэжэ үгөө.

Пуна шадарай райондо советскэ айлшадай ябаһан бүхы харгы замууд арканууудаар болон тутуудаар гоёон шэмэглэгдэһэн байгаа. Городой болон тэрэ шадарай нютагуудай олон түмэн хүн зон айлшадые хаа хаанагүй амаршалдаг байба.

Удаань, Пуна шадарай Кхадаквасла гэжэ нютагта байдаг Национальна оборонын академидэ нүхэд Булганин ба Хрущев хүрөө. Тэндэхи нуурые советскэ айлшад моторно онгосонуудта һуужа гаталаа. Индиин сэрэгэй-һуралсалай энэ тон шухала һургуулиин начальник генерал-майор Хабибулла нуурай эрье дээрэ айлшадые угтаа. Гурбан түрэлэй сэрэгүүдэй—армиин, флодой болон авиациин офицернүүдые тус академи бэлэдхэдэг юм.

Генерал-майор Хабибулла айлшадай хүндэлэлдэ зорюулан завтрак хээ. Завтрагай үедэ Н. А. Булганинине болон Н. С. Хрущевые амаршалхадаа, таанадай эндэ хүрэжэ ерэлгэ академидэ ехэ золтой ушар, мүн тэрэнэй түүхэдэхи шухала событи болоно гэжэ Хабибулла мэдүүлээ.

Манай орон соогуур таанадай аяншалалгые, таанадай хэлэһэн үгые болон хэһэн юумые дэлхэйн бүхы арадууд ехэ һонирхолтойгоор ажаглан харана гэжэ генерал-майор Хабибулла саашань хэлээ. Советскэ сэрэгэй академинүүдэй офицернүүдтэ болон һурагшадта Пуна городтохи Национальна оборонын академиин офицернүүдэй, албахаагшадай болон һурагшадай һайнине хүсэжэ байһысень дамжуулхысень Н. А. Булганинине болон Н. С. Хрущевые тэрэ гуйгаа. Сэрэгэй элитэ ехэ ажал-ябуулагша Советскэ Союзай Маршал Г. К. Жуковта өөрынгөө зүгһөө хани халуун амаршалга дамжуулхысень генерал-майор Хабибулла мүн лэ гуйгаа.

Үнэн зүрхэнһөө амаршалһанайнь түлөө генерал-майор Хабибуллада Н. А. Булганин өөрынгөө зүгһөө, Н. С. Хрущевой зүгһөө, тэрэшэлэн Советскэ Армиин сэрэгшэдэй зүгһөө, советскэ бүхы арадай зүгһөө баясхалан хүргөө, мүн хани ёһоор угтаһанайнь түлөө баясажа байһанаа элиншэлэн мэдүүлээ.

Манай орон ба Инди хоорондоо, үни холоһоо хойшо хани һайн, хүршэ ёһоной харилсаатай байдаг. Инди СССР хоёрой хоорондохи харилсаан хэзээдэшье муудаагүй. Али нэгэ талын зүгһөө буу зэбсэг хэрэглэхэбди гэжэ заналта хэһэн ушар манай оронуудай харилсаанай түүхэдэ байгаагүй юм. Индиин олонациональна арадай ажал хэхэ дуратай ба оюун бэлигтэй байһан дээрэһээнь, эрхэ сүлөөтэй, национальна бэеэ даанхай байдалтай болохые шууд сэхээр эрмэлзэдэг байһан дээрэһээнь, эб найрамдалые хододоо хүсэдэг дээрэһээнь манай оронной арадууд тэдэнние сэхээр хүндэлдэг ба тэдэндэ талархадаг байна.

Саашань, Н. А. Булганин ингэжэ хэлээ: Советскэ Союзай гадаадын политикын Гол ёһо гурим хадаа политын ба экономическа ондо ондоо системэтэй гүрэнүүдэй эбтэйгээр ажабайха агуусхэ ёһо гурим мүн болоно. Манай багша В. И. Ленинэй найруулһан энэ ёһо гуримые бидэнэр шууд сэхээр баримталдаг байнабди. Советскэ Союзай хододоо бэелүүлдэг политика эб найрамдалые аршалан хамгаалха ба бэхижүүлхэ, мүн арадуудта тоо томшогүй олон хохидол хододоол ушаруулдаг дайн байлдаае һужэрөөлгэхэгүй гэжэ бүхы арадуудай эгээн лэ сэхээр эрмэлзэдэг хүсэл эрмэлзэлгэдэ зохилдоно. Бэе бэеынгээ территориальна бүрин бүтэн байлгые, бэеэ даанхай байдалые хүндэлэлсэхэ, бэе бэедээ добтолхогүй, экономическа, политическэ гү, али идеологическа шэнжэтэй ямар нэгэ шалтаг баряад бэе бэеынгээ дотоодын хэрэгүүдтэ хамааралсахагүй гэһэн ёһо гуримда, тэгшэ эрхэтэй байха ба бэе бэедээ ашагтай туһатайгаар, эбтэйгээр ажабайха ёһо гуримда советко-индийскэ харилсаан үндэһэлдэг юм.

Сэрэгэй-һуралсалай гайхамшагта газар бологшо Национальна оборонын академидэ хүрэжэ, тэрэнние хараха арга боломжотой болоһондоо бидэнэр ехээр баясанабди. Индиин болон Советскэ Союзай арадууд зохёон байгуулхы амгалан ажал эрхилдэг, дайн байлдаае хүсэдэггүй байна. Эб найрамдалые болон дэбжэлтые хүсэжэ байһан һайн һайхан эрмэлзэлгэдээ индиин арад Советскэ Союзай зүгһөө хододоо дэмжэгдэдэг байха гэжэ би найдуулха байнаб.

Та, академиин господин начальник үгэ хэлэхэдээ сэрэгэй элитэ ехэ ажал-ябуулагша болоно гэжэ Советскэ Союзай Маршал Г. К. Жуков тухай хани халуунаар хэлэһэн байнат. Хани һайн үгэнүүдые хэлэһэнэйтнай түлөө, манай академинүүдэй командирнууд болон һурагшадые амаршалжа, тэдэндэ амжалта хүсэһэнэйтнай түлөө бидэнэр Танда баясхалан хүргэнэбди. Танай гуйлтые дуратайгаар дүүргэжэ, энэ амаршалгыетнай адресаарнь бидэнэр дамжуулхабди.

Хани һайнаар угтаһанайнь түлөө үшөө дахин баясхалан хүргөөд, академиин офицерскэ составта, академиин һурагшанар болон кадедүүдтэ хүдэлмэридөө амжалта түйлахыень Н. А. Булганин үгынгөө түгэсхэлдэ хүсэһэн байна.

Завтрагай һүүлээр академиин байшан айлшадта харуулагдаа. Тэдэнэй хүндэлэлдэ зорюулагдан спортивна талмай дээрэ сэрэгэй спортивна мүрысөөн: сэрэгэй танца, гимнастическа упражнениинууд, джигитовка болоһон байна. Эдэ бүгэдэнь Индиин арадуудай, тэрэ тоодо маратт арадай национальна искусствын удхатай юм.

Генерал-майор Хабибуллада баясхалан хүргөөд, нүхэд Хрущев ба Булганин оборонын академиһаа бусажа, Пуна городто байрлаха болоһон газартаа ошоһон байна. Үдэшэнь, университедэй сад соо советскэ айлшадай хүндэлэлдэ зорюулагдан «Гражданска уулзалга»—олон зоной хабаадалгатай митинг болоо. Пуна городой болон дүтэ шадарай нютагуудай 300 мянган хүн зон энэ митингдэ хабаадаа. Гоё һайханаар гэрэлтүүлэгдэһэн трибуна дээрэ һуури эзэлээд байһан нүхэд Булганин ба Хрущевые Пуна городой гражданинуудай зүгһөө мэр Б. Н. Санас амаршалаа.

Митинг дээрэ Пуна городой хүн зоной амаршалга уншагдаа. Тэрээн соонь ингэжэ хэлэгдэнэ:

Пуна городой гражданинуудай амаршалга

Господин Булганинине, господин Хрущевые, тэдэнтэй ябалсаһан хүнүүдые арадай ба муниципальна корпорациин зүгһөө үнэн зүрхэнһөө баясан амаршалнаб. Энэ ушар манай городой түүхэдэ бодото һайндэр болоно. Ородой хүтэлбэрилэгшэдэй эндэ ерэлгэ түүхэтэ ушар болоно: манайда айлшалхын тулада манай нүхэд Гималайнуудые дабажа ерэһэн байна.

Манай айлшад Индидэ богонихон саг соо байха зуураа, городтомнай ерэхэ саг олоһонинь Пуна городой хүн зондо золтой ушар болоно. Айлшадайнгаа богонихон саг соонье эндэ байха үедэнь бидэнэр һайнаар хандажа байһанаа харуулжа шадахабди гэжэ би найданаб.

Советскэ Союз дэлхэйн агуусхэ оронуудай нэгэн болоно. Тэрэ хадаа хаанта засагай удаан сагай дарлалтаһаа өөһэдынгөө арадуудые сүлөөлөө. Россида болоһон арадай революци шэнги тиимэрхүү хубилалтанууд дэлхэйн бусад газар оронуудта мүн лэ болоһон байна.

Бидэнэр Махатма Гандиин хүтэлбэрээр, амгалан ёһоной тэмсэл хэжэ эрхэ сүлөөтэй болоһон байнабди. Британска империалистическэ колониализм манай газар дээрэһээ гаража ошоһон байна.

Гитлерэй харата муухай хүсэнүүдһээ Москвае, Ленинградые болон Сталинградые ородуудай баатарлигаар хамгаалһые мүнөө бидэнэр дурдаха хүсэд үндэһэ баримтатай байнабди. Сталинай хүтэлбэрээр манай айлшад илалта түгэлдэр тэмсэлдэ советскэ арадые хүтэлһэн ба зоригжуулһан байна. Нацистска империализмые усадхалгада тэдэнэр туһалаа. Тиимэһээ таанад, господинуудай мүнөөдэр манай дунда ерээд байһандатнай бидэнэр золтой байнабди. Оройдоол табан һарын урда тээ манай инаг премьер-министр танай орондо ошоод ерээ. Тэрэнэй ябаһан лэ газарта агуусхэ советскэ арад амаршалдаг, үнэн зүрхэнһөө тэрэнние амаршалдаг байгаа.

Манай премьер-министртэ, мүн бидэнэртэ өөһэдтэмнай нимэ хани ёһоор ба дуратайгаар хандалгые бидэнэр мартахагүйбди. Таанадай Индидэ ерэлгэ манай арадуудые бүри нягта холбоотой болгохол. Хэрбээ, дэлхэйн оронуудай түлөөлэгшэдэй шадаал һаа олоор уулзажа, хоорондоо хэлсээнүүдые хэдэг байгаа һаа, үгэсэ ойлголсохо, эб найрамдал хангаха ба арадуудай һалбаран бадарха хэрэгтэ энэ ушарай туһалха байһанинь сохомтой. Советскэ Союзай ба Индиин Республикын 550 миллион хүн зон имагтал дэлхэйн арадуудта эб найрамдал хангахые ба хани барисаатай байхые эрмэлзэнэ.

Пуна городой гражданинуудта хандан нүхэр Н. А. Булганин үгэ хэлээ:

Н. А. БУЛГАНИНАЙ хэлэһэн үгэ

Господин мэр, хүндэтэ ханинар!

Таанадта, таанадаар дамжуулан Пуна городой бүхы хүн зондо советскэ арадай хани ёһоной амаршалга дамжуулхыемни зүбшөөгыт.

Танай город алдарта һайн түүхэтэ заншалтай юм. Танай город хадаа харийн булимтарагшадһаа эхэ оронойнгоо национальна бэеэ даанхай байдалые шэн зоригтойгоор хамгаалһан эрэлхэг зоригто маратт арадай столица байһан юм. Колонизаторнуудта эсэргүүсэн мараттска эрэлхэг сэрэгшэд Пунада дүтэ шадар байлдаа хэһэн байна. Танай уг гарбалнуудай адхаһан шуһан дэмы хосорогүй. Тэдэнэй эрэлхэг зориг тухай **дурасхаал индиин арадай национально-сүлөөрэлгын** тэмсэлые хододоо зоригжуулдаг байгаа. Танай эрэлхэг уг гарбалнуудай хүсэл эрмэлзэлгэ бэелүүлэгдээ: Инди бэеэ даанхай гүрэн болоо.

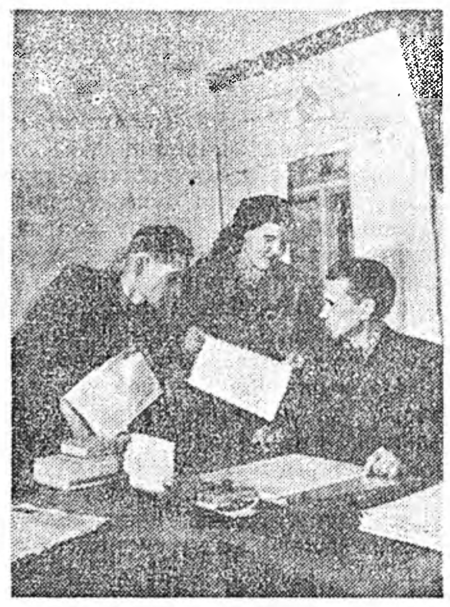
Мүнөө индиин арад хадаа түүхэтэ город Пунае гэгээрэлэй болон эрдэм наукын центр болгожо байна. Университет, колледжнүүд, обсерватори, Национальна оборонын академи, уһанай ба энергетическэ ажахын шэнжэлэлгын станци—эдэ бүгэдэ үндэр дээдэ культурын ба залуушуулые хүмүүжүүлгын гуламтанууд болоно.

Мараттска эртэ урдын сагай һайн һайхан, эрхэ сүлөөе хүсэдэг заншал Пунада хэтэ мүнхэдөө үлэг лэ, мараттска арадай мүнөө үеын культура улам үргэнөөр хүгжэжэ байг лэ.

Советскэ арадуудай ба индиин арадуудай хоорондохи хани барисаан хүгжэжэ ба бэхижэжэ байг лэ. Бүхы дэлхэй дээрэ удаан сагай ба бата бэхи эб найрамдалай түлөө, бүхы арадуудай хоорондохи хани барисаанай түлөө хамтадаа тэмсэжэ байял.

Гоё һайхан городтоо мүнөөдэр бидэнние хани һайнаар угтаһанайтнай түлөө таанадта баясхалан хүргэхыемни зүбшөөгыт. **(Нэрьсмэ удаан альга ташалга болоно).**

Пуна городой муниципалитедэй зүгһөө нүхэд Булганинда, Хрущевто дурасхаалта бэлэгүүд барюулагдаа. Советскэ айлшадта зорюулагдан болоһон Пуна городой гражданинуудай митингын дүүрэхэдэ гоё һайхан элдэб үнгэтэй галнууд носоогдоһон, мүн арадай найр наадан болоһон байна.

Алтайска хизаар. Шэнэ газар дээрэ байгуулагдаһан таряанажалай совхозуудта энэ жэлһээ эхилэн олон тиражтай найман газетэ хэблэн гаргагдадаг болоо.

«Новосел Алтая» гэжэ олон тиражтай газетын түрүүшын номер Носпелихинскэ таряанажалай совхоздо октябриин эхээр гаргагдаа.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: «Новосел Алтая» гэжэ газетын редакцида зүүн гарһаа— комсомольско организациин секретарь В. В. Власов, типографиин наборщик Б. М. Шестакова, харюусалгата редакторай уялгые дүүргэгшэ К. Ф. Сырцов гэгшэд байна.

ТАСС-эй фотохроника.

Ородой түрүүшын революциин 50 жэлэй ойдо

ЛЕНИНГРАД, Ленинградска инструментальна заводой клубта ородой түрүүшын революциин 50 жэлэй ойдо зорюулагдаһан нээмэл партийна суглаан болобо. Ородой түрүүшын революци тухай элидхэлые түүхын наукануудай кандидат А. П. Шурыгина хэбэ.

1905 оной январиин 9-нэй событинуудта хабаадаһан, Путиловска заводой хүдэлмэришэн байһан И. Ф. Луневай хөөрөөе суглаанда хабаадагшад ехэ һонирхолтойгоор шагнаба. Эндэ 1905 оной үедэ хэдэн хүдэлмэриншэдые хуули бусаар ажалһаань гаргаһан, мүн Нарвска заставын хүдэлмэрилэгшэдэй амгалан ёһоной манифестаци хэхэдэнь, тэдэнние хаанта засагайхид Ордон шадарай талмай дээрэ буудажа шуһыень адхаруулһан байна. Энээндэ эсэргүүсэн, 1905 оной январиин 3-да Путиловска заводто болоһон стачка тухай нүхэр Лунев хөөрөө. Ородой түрүүшын революциин үедэ Закавказиин таряашадай хүдэлөөндэ хабаадаһан А. П. Григорьян тус хүдэлөөн тухай хөөрэбэ. Декабрьска зэбсэгтэ восстаниин Москвада хайшан гэжэ болоһон тухай заводой гаражые даагша Л. П. Лилье, броненосец «Потёмкин дээрэ болоһон восстани ба одесскэ хүдэлмэриншэдэй революционно хүдэлөөн тухай заводой цехын начальник С. И. Розенблит хөөрэбэ.

Предприятинуудта, эмхи зургаануудта, дунда ба дээдэ һургуулинуудта, Кировскэ, Невскэ, Смоленскэ, Сталинска ба городой бусад районуудай научно-шэнжэлэлгын институдуудта ородой түрүүшын революцида зорюулагдаһан партийна суглаанууд ба теоретическэ конференцинүүд болобо.

Һонин уулзалга

Ородой түрүүшын революциин 50 жэлэй ойе манай республикын ажалшад үргэнөөр тэмдэглэжэ байна. Предприятинууд болон эмхи зургаануудта ородой түрүүшын революцида зорюулагдаһан выставкэнүүд, стендүүд эмхидхэгдээ. 1905 оной революцида хабаадагшадтай уулзалганууд, литературна болон залуушуулай вечернүүд үнгэргэгдэнэ.

Дээдэ-Үдэдэ революционно ажал-ябуулга хэһэнэйнгээ түлөө хэһээгдэн алуулһан 5 революционернүүдэй дурасхаалда зорюулагдаһан стенд түмэр замшадай клубта эмхидхэгдээ. Энэ стенд олоной анхарал хандуулна. Мүн эндэ эмхидхэгдэһэн «Ородой түрүүшын революциин 50 жэлэй ой» гэжэ выставкэ революциин гол шатануудые харуулна.

Ноябриин 23-да ВЛКСМ-эй Железнодорожно райком ородой түрүүшын революцида хабаадагшадтай уулзалга үнгэргөө. Ородой түрүүшын революцида хабаадагшад нүхэд Русаков ба Армянинов революционно событинууд тухай сугларагшадта ехэ һонирхолтойгоор хөөрэжэ үгөө. Эндэ хамта 500 гаран хүн сугларaa.

Нүхэр Армянинов 1905 оной революциин үдэрнүүдтэ Самара (Куйбышев) городто болоһон событинууд тухай, нүхэр Русаков Вятка (Киров) городой хүдэлмэришэдэй революционно выступленинүүд тухай һонирхолтойгоор хөөрэһэн байна.

Һүүлээрнь Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ Бурят-Монголой гүрэнэй пединститудай студентнэр концерт харуулаа.

ТАСС-эй мэдээсэл

Советскэ Союзда термоядерна зэбсэгэй һүүлэй үедэ туршажа үзэгдэһэн тухай

Атомна энергиин талаар научно-шэнжэлэлгын ба туршалгын хүдэлмэри хэхэ түсэбэй ёһоор атомна ба термоядерна (водородно) шэнэ түхэлэй зэбсэгүүд һүүлэй үедэ туршажа үзэгдөө. Энэ туршалга научно-техническэ зохихо боломжонуудай тон зүб байһые элирүүлһэн, советскэ эрдэмтэд болон инженернүүдэй шэнэ шухала туйлалта амжаһыень харуулһан байна. Водородно бомбые һүүлэй үедэ тэһэлэлгэ, энэнэй урда тээ хэгдэһэн тэһэлэлгэнүүдтэ орходоо бүри ехэ хүсэтэй байгаа. Радиоактивна нүлөөень зайсуулха зорилгоор тус тэһэлэлгэ агаарта аяар дээрэ хэгдэһэн байна. Хүнүүдые хамгаалха асуудалнуудаар тэһэрэлгын үедэ үргэн ехэ шэнжэлэлгэ хэгдээ.

СССР-тэ хэгдэһэн энэ туршалга тушаа баруун зарим оронуудта шууялдаанай гараһантай дашарамдуулан доро дурсагдаһан тухай мэдүүлхээр ТАСС түлөөлэгдэһэн байна.

Уласхоорондын нүлөө ехэтэй хиналта тогтоон атомна ба водородно зэбсэг хорихые Советскэ Правительство хүсэдэг байһан ба хүсэһөөрөө юм. Иимэ шиидхэбэри атомна эн гиие имагтал амгалан ажалда рюулха арга олгохо байна. Атом ба водородно зэбсэг заатагүй хо хо тухай Нэгэдэмэл Нацануудай О ганизацида, мүн Женевэдэ һа болоһон дүрбэн гүрэнэй Гадаа Хэрэгүүдэй Министрнүүдэй Зүб дээрэ Советскэ Союз дурадхал дые оруулһан байгаа, гэбэшье дурадхалнуудынь хүлеэн абтаа Советскэ Союз хадаа атомна бо водородно зэбсэгые морально-по тическэ талаар буруушааха ту дурадхал мүн лэ оруулһан бай Энэ дурадхалые хүлеэн абах баруун оронууд арсаһан байна.

Өөрынгөө аюулгүй байдалые гаха зорилгоор дурсагдаһан шалганууднье хэхэ зуураа, атом лон водородно зэбсэг хорихо ту бусад бүхы түрэлэй буу зэбсэг хо тухай, уласхоорондын түгшү лые саашадань һулаэруулха ба нүүдэй хоорондоо этигэлсэдэг хо тухай, бүгэдэнинтын эб найр хангаха ба бэхижүүлхэ тухай сээ туйлахые Нэгэдэмэл Нацану Организацида Советскэ Союз у найхидаал адляар оролдолго ха байна.

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

Партийно-эмхидхэлэй болон политическэ хүдэлмэриие һайжаруулха

(Курумканай аймагай партийна конференциһээ)

Партиин ЦК-гэй январска болон июльскэ Пленумүүдэй шиидхэбэринүүдые бэелүүлхэ хэрэгтэ аймагай партийна организаци гол анхаралаа табиһан байна гэжэ айкомой секретарь нүхэр **Раднаев** тоосоото элидхэл соогоо тэмдэглэбэ.

Тоосоото үе соо Курумканай аймагай колхозууд ороһото культурануудай тарилгын талмайе нилээд ехэ болгоо. Аймагай колхозууд ажахын үнгэрэгшэ жэлдэ эдлүүриин газарай 100 гектар бүридэ 11,8 центнер мяха, 29,3 центнер һү, 109 килограмм ноoһо абаһан байна. Колхозууд олзо доход ехэтэй һалбари болохо хони үсхэбэрилгэдэ ехэ анхаралаа табижа, хониин һүрэгөө 7700 толгойгоор олон болгоо. Ниитын малые типовой һайн байраар хангаха, малажал дээрэхи ажал ехэтэй хүдэлмэриие механизацилха, малшадай байра байдалые һайжаруулха тушаа зарим тэды хүдэлмэри хэгдэнхэй.

Аймагай промышленна предприятинуудай, худалдаа наймаанай организацинуудай, мүн эмхи зургаануудай хүдэлмэриие һайжаруулха талаар хэмжээ абтаһан байна.

Гэхэ зуура, промышленна предприятинуудай, колхозуудай, культурын эмхи зургаануудай ажалябуулгые хүтэлбэрилхэ, партийно-эмхидхэлэй болон партийно-политическэ хүдэлмэри эмхидхэхэ талаар партиин айкомой хүдэлмэридэ горьтойхон дутагдалнуудай бии байһые элидхэлшэ болон тэ хэлэһэн делегадууд хурсаар шүүмжэлбэ.

—Аймаг дотор мал үсхэбэрилгэ үшөөл хангалтагүй,—гэжэ нүхэр Раднаев хэлэбэ.—Хүдөө ажахын продуктнуудые бэлэдхэхэ түсэб дүүргэгдээгүй. Колхозууд эдлүүриин газарай 100 гектар бүхэндэ мяха, һү ноoһо багаар абана.

Малай типовой байрануудые барилга уняжагайрһаар. Тиимэһээ ниитын мал дулаан, һайн байраар гүйсэд хангагдаадүй.

Колхозуудта түрүү дүй дүршэлэй болон наукын туйлалтануудые нэбтэрүүлхэ хэрэг тон муугаар табигданхай. Тиимэ дээрэһээ ороһото культурануудай, овощиин болон, хартаабхын ургаса багаар абтана.

Баргажанай МТС-эй хүдэлмэриие һайжаруулха тушаа партиин айком бодото хэмжээ абанагүй,—гэжэ делегат нүхэр **Петелин** хэлээ. Тус МТС харьяата колхозуудайнгаа ажахые хүгжөөхэ хэрэгтэ муугаар туһална.

Нютагай промышленностиие, транспортые, хэлхеэ холбооной хүдэлмэриие партиин айком һулаар хүтэлбэрилөө гэжэ делегадууд тэмдэглэбэ.

—Аймагай промкомбинат һу хэдэн жэл соо муугаар хүдэлм нэ, арга боломжоёо гүйсэд хэр нэгүй,—гэжэ делегат Сосн хэлэбэ.

Культурно-гэгээрэлэй эмхи з гаануудай хангалтагүйгөөр хү мэрилдэг тухай делегат Гатав лээ.

—Аймагай һургуулинууд һу салай-хүмүүжүүлгын хүдэлм үшөөл һайжаруулжа шадаа гэжэ делегат **Хишектуев** хэл

Ажалшадай дунда поли хүдэлмэри эмхидхэхэ хэрэгтэ тойхон дутагдалнуудай бии с тухай делегадууд онсо тэмдэ Партиин айкомой Баргажанай эй зоный инструкторска группа хозуудай парторганизацину агитколлективүүдтэ энэ гэхэ хүргэдэггүй, гансал ажахын далнуудаар һонирходог байна. мэһээ МТС-эй харьяата колх дай парторганизацинуудта па но-эмхидхэлэй ба партийно-по ческэ хүдэлмэри тон муугаар т данхай. Олон парторганизаци та парти доторой хүдэлмэри хэмжээндэ байһаар. Тэдэ пар низацинууд коммунистнуудай хи хэшээлые дээшэлүүлхэ х анхаралаа табидаггүй, шүүм ба өөрыгөө шүүмжэлэл һулаа гэрүүлдэг байна.

Партийна организацинуудай гэ ба харюусалгые дээшэлүүл лаар партиин айком өөдтэй хэнэгүй, парторганизацинуудай ретарьнуудта бодото туһа үзүүлнэгүй.

—Колхозуудые хүтэлбэ кадрнуудаар бэхижүүлхэ асуу партиин айком ёһо тэдыгээр на, — гэжэ делегат нүхэр Ка хэлэбэ. Ленинэй нэрэмжэтэ кол түрүүлэгшээр табигдаһан нүхэр манов колхознигуудай найдаб харюулжа шадангүй, 6 һара х мэрилоод тушаалһаан сүлө һэн байна.

Коммунистнуудай маркс ленинскэ һуралсалда ехэхэн далнуудай бии байһан туша ференци дээрэ хэлэгдэбэ.

Аймагай партийна конфе КПСС-эй айкомой хүдэлмэри галтатай дээрэ тоолоод, пар эмхидхэлэй болон партийно-п ческэ хүдэлмэриие эрид һайж ха гэһэн тогтоол батлан абаб

Удаань айкомой эмхидхэл нум болобо. Айкомой нэгэдэ ретаряар нүхэр **Д. Т. Раднаев** дохи секретаряар нүхэр **Б. Ц** **денов,** Баргажанай МТС-эй дохи КПСС-эй айкомой секр ар нүхэр **Т. А. Юмсунов** һун

Амаралтын үдэрэй лектори

Политическэ ба научна эрдэм дэлгэрүүлхэ Бүхэсоюзна обществын городской отделени Улан-Үдэ городой һургуулинуудай 9-дэхи, 10-дахи классуудай һурагшадта зорюулан, Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ пединститудай дэргэдэ амаралтын үдэрэй лектори эмхидхэбэ.

Үнгэрэгшэ амаралтын үдэр пединститудай доцент В. А. Абрамов «В. Маяковскиин зохёохы ажал» гэһэн темээр лекци уншаба. Лекциин удаа нүхэр Абрамов Маяковскиин хэдэн шүлэг сугларагшадта у үгэһэн байна.

Энэ үдэр лекторидо городой гуулинуудай 150 гаран һур сугларaa.

Удаадахи амаралтын үдэр тэндэ «Ультра-абяан ба т ажал дээрэ хэрэглэлгэ», «М вай түрүү аргаар газар эдлүү гэһэн ба бусад темээр лекцину шагдаха юм.

А. Ба

КПСС-эй XX съездын хүндэлэлдэ

☆☆

Хориин түрүү хонишод

...н аймагай колхозууд үнгэ...жэлдэ хонин һүрэгые олошо... ба тэрээнһээ нооһо ехээр ...даг болохо талаар зарим ...амжалта туйлаһан байна. ...аймаг бүхыдөө урзанда хо...ниһөө 1.230 грамм нооһо хай... тингэжэ эдлүүриин газарай ...тарта 72 килограмм нооһо ...һаа, ажахын үнгэрэгшэ жэл...н бүриһөө 2.070 грамм ноо...алжа, эдлүүриин газарай ...тарта 99,3 килограмм нооһо

...түрүүшын амжалта хадаа ...удай хонишодой оролдосо...лай ашаар, мүн баһа хонин ...лгэдэ түрүү арга болон ...туйлалтануудые шадажа ...нэй ашаар туйлагдаа. Эн...нишодой дундаһаа шалгаржа ...Одон» колхозой хонишон ...Найданова, «Победа» колхо...шон Астафий Серипионов ...эрхим ажалаараа шалгарба. ...Одон» колхозой хонишон ...Найданова үнгэрэгшэ жэл...гаран толгой эхэ хонидые ...лха зуураа, абаһан түл...хоролтогүйгөөр тэнжээ...да зэргээр хонин бүриһөө 3 ...м 650 грамм нарин ба на...нооһо хайшалаа. Тиихэдэ ...эхэ хонид тус бүридөө 5,9 — ...грамм нарин нооһо үгөө юм. ...хонишон Найданова хонин ...дунда зэргээр 4 килограмм ...нарибтар нооһо хайшалха ...оциалистическэ уялга абан...

...э «Победа» колхозой дүй ...эй, үнинэй хонишон Аста...пионов хонин хурьгадаа һай...руулһалжа, жэл бүхэндэ ам...уйладаг. Үнгэрэгшэ жэлдэ ...Серипионов 100 эхэ хонин ...97 хурьга абаад, нэгэншье ...уйгөөр түлжүүлжэ, хонин ... 3 килограмм 600 грамм ...айшалаа. Мүн баһа үбэл гараһан хурьган бүхэниһөө нэмэлтэ болгон 500—600 грамм шанар һайнтай нооһо абаа.

Эдэ хонишод имагтал ажалдаа шэнэ арга хэрэглэдэг—хонидые үбэл, хабар эртэ хурьгалуулдаг, хурьгадаа кошарно-базова аргаар түлжүүлдэг болоһон дээрэһээ иимэ амжалта туйлана. Эдэ түрүүшүүлэй отаранууд эхэ хонид имагтал искусственнаар ороондо оруулагдадаг, зоотехническэ тоо бүридхэл һайнаар хэгдэдэг, хонин бүхэнэй амидын шэгнүүр, хайшалагдаһан нооһоной хэмжээн, хониной хэдыдэ ороондо оруулагдаһаниинь, хэзээ хурьгалхань хуу бэшэгдэдэг юм. Хонишод Найдановагай ба Серипионовой отаранuудта 60—83 килограмм шэгнүүртэй эхэ хонид бии.

Хонидоо үбэл, хабар эртэ хурьгалуулдаг боложо, харууһа, эдеэлүүлгыень зоотехническэ наукын һургаалай ёһоор эмхидхэбэл, хонишон бүхэн иимэ амжалта туйлаха байна.

— Туйлаһанаараа һанаагаа амарангүй, энэ амжалтаяа улам арьбадхахые оролдохоб. Хониной үүлтэрые һайжаруулхын тулада племенной хэрэгые саг үргэлжэ эрхилхэ ёһотойбди. Тиигээгүй саттаа нарин ба нарибтар нооһо ехээр абадаг болохогүйбди, — гэжэ хонишон Астафий Серипионов тон зүб хөөрэнэ.

Мүнөө жэлдэ хонидойнгоо үбэлжэлгые зохистой һайнаар үнгэргэжэ, нёдондо жэлэйнгээ амжалтые улам арьбадхахын түлөө Хориин түрүү хонишод оролдосотойгоор ажаллажа байна. Эдэнэр эрхимээр ажаллаһанайнгаа түлөө аймагай ба республикын хүдөө ажахын выставкэнүүдтэ хабаадалсаа.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Хонишод Д. Найданова, А. Серипионов.

Ц. Дандаров,
П. Корнаков.

☆

Социалистическэ мүрысөөнэй аша үрэ

Зүүн Сибириин түмэр замай дүрбэдэхи отделениин 6-дахи вагонно участогай коллектив партиин XX съездын хүндэлэлдэ дээшэлүүлэгдэһэн уялга абаһан юм. Энэ коллектив түмэр замай Улан-Удын узелай предприятинуудай хоорондо дэлгэрһэн мүрысөөндэ бага бэшэ амжалта туйлажа, вагонуудые заһабарилха табадахи табанжэлэйнгээ түсэбые болзорһоонь урид, сентябриин 30-да дүүргээ һэн.

Тус участогай коллектив энэ жэлэйнгээ 9 һарын түсэбые мүн лэ болзорһоонь урид дүүргэһэн байна. Вагонуудта дунда зэргын заһабарилга хэхэ, валовой продукци гаргаха түсэбүүд тус бүридөө 115 процент дүүргэгдээ. Участогай коллектив ажалайнгаа бүтээсые дээшэлүүлэн, октябрь һара соо 2 вагон түсэбһөө гадуур капитальнаар заһабарилаа.

Ажалай бүтээсые дээшэлүүлгээр коллектив соогоо онсо шалгарагшад мүрысөөнэй үедэ нилээд олошороо. Токарь Калабский, слесарьнууд-заһабарилагшад Н. Медведев, А. Родионов, М. Гаранина, модоно дархашуул Е. Енин, Е. Селезнев болон бусад эрхим ажалаараа участок дээрээ хүндэтэй болонхой.

Нүхэр Афанасьевай халаанайхид вагонуудые шалган хараха талаар ехэхэн дүй дүршэлтэй болонхой. Эдэнэр ямаршье ута составые болзорһоонь 18 минутаар урид шалган харадаг болоо. Афанасьевай халаанайхид хэдэн һарын турша соо участок дээрээ түрүүлжэ ябана.

Үйлэдбэридөө шэнэ технологи нэбтэрүүлхэ, уралан нарижуулгын үнэтэ дурадхалнуудые оруулха хэрэгтэ участогайхид эдэбхитэйгээр ажаллана. Энэ жэлэй үнгэрһэн 10 һарын турша соо уралан нарижуулгын 20-ёод дурадхал ороо. Мастер нүхэр Преловскиин ажалладаг цех уралан нарижуулгын дурадхалнуудые оруулха талаар участок соогоо түрүү цехүүдэй нэгэн болонхой.

М. Власьевский.

Цех соогоо түрүүлбэ

Улан-Удын ПВЗ-гэй шэрэм хайлуулгын цехын коллектив табадахи табанжэлэйнгээ түсэбые амжалтатайгаар дүүргээд, партиин XX съездын хүндэлэлдэ социалистическэ мүрысөө бүри үргэнөөр дэлгэрүүлжэ байна. Цехын коллектив съездын эхилтэр олон зуун тонно шэрэм түсэбһөө гадуур хайлуулха уялга абаа. Шудхалга-отололгын участок цех соогоо түрүүлжэ ябана. Энэ участогай бүхы хүдэлмэришэд даалгабаряа үдэр бүри 150 процентһээ доошо бэшэ дүүргэнэ. Шэрэм хайлуулагшад нүхэд Федоров, Сергеев, отологшод Казазаев, Плескогуз гэгшэд халаанайнгаа даалгабарие үдэр бүри 200 процент дүүргэнэ.

Б. Степанов.

МАЛАА САДХАЛАН, ДУЛААНААР УБЭЛЖУУЛЭЕ!

Нёдондо жэлэй алдуунуудые дабтахагүй

Бичурын аймагай колхозууд малай үбэлжэлгэдэ муугаар бэлэдхээ

Нёдондо Бичурын аймагай олохон колхозууд үбэлжэлгэдэ муугаар бэлэдхэжэ, үбэл, хабартаа малаа олоор гарзалуулһан байгаа. Аймагай колхозууд малайнгаа тоо толгой олошоруулхын орондо үсөөрүүлһэн байна. Жэшээнь, 1954 оноймхитой сасуулбал, 1955 ондо аймаг эбэртэ бодо малаа 22 процентээр, хонидоо — 7, гахайнуудаа—15 процентээр хоролтодо оруулаа. Илангаяа Бичурын МТС-эй харьяата Калининай нэрэмжэтэ, «Ленинский путь», «В защиту мира» колхозууд малайнгаа тоо толгойе аяар 40 гаран процент хүрэтэр хоролтодо оруулһан юм.

Нёдондоной алдуу дутуунуудһаа тобшолол хэжэ, энэ жэлдэ малай үбэлжэлгые хэзээ хэзээнэйхиһээ һайн бэлэдхэлтэйгээр угтахын түлөө эндэхи колхозууд ба МТС-үүд оролдолго хүсэеэ гаргаха зэргэтэй байгаа. Гэбэшье, олохон колхозууд малай үбэлжэлгэдэ тон муугаар бэлэдхэһэн байна. Жэшээ болгон, Бичурын МТС-эй харьяата Калининай нэрэмжэтэ колхозые абаад үзэе. Энэ колхозойхид малайнгаа тоо толгой олошоруулха, ашаг шэмыень дээшэлүүлхэ хүсэд арга боломжотой. Эндэ хүдэлмэриин наһанай 600 гаран колхознигууд бии. Колхоз хүдэлмэриин хүсөөр һайн гээшэ. Теэд малажал тус колхоздо хуушанай гуримаар эрхилэгдэдэг хэбээрээ. Тиимэһээ малайнь тоо толгой олошорхын орондо үсөөржэ байна. Жэшээнь, үнгэрэгшэ жэлдэ колхоз хонидойнгоо 38 процентые гарзада оруулаа. Тэжээлэй һайн база байгуулха асуудал эндэ шиидхэгдэнэгүй. Мүнөө жэлдэшье энэ колхозойхид үбһэ тэжээл бэлэдхэхэ түсэбөө оройдоо 30 гаран процент дүүргэһэн байна. Тэрэ саанаа сомоонуудайнтаа олонхииень хорёолоогүй, солоомо хүсэд суглуулаагүй.

Малай үбэлжэлгын үелэ гүүртэ отаранuудта хүдэлмэрилхэ хүнүүд хүсэд эльгээгдээдүй. Колхозой таряанажалай 4-дэхи бригадада эбэртэ бодо малай гүүртэ бии юм. Теэд тэндэ хүдэлмэрилхэ 5 хүниие колхозой правлени мэнэ һая эльгээгээ. Тиихэдэ энэ бригадада хүдэлмэриин наһанай аяар 140 гаран колхознигуудай миил хорёодынь үдэр бүри ажалда ябана. Энэ баримта юу харуулнаб гэхэдэ, колхознигуудай дунда ойлгуулламжын хүдэлмэри муугаар ябуулагдана, колхознигууд хэһэн ажалайнгаа, туйлаһан амжалтынгаа түлөө материальна талаар урмашуулагданагүй.

Энэ колхоздо малай үбэлжэлгын иимэ муугаар үнгэргэгдэжэ байһые Бичурын МТС-эй хүтэлбэрилэгшэд һайн мэдэдэг. Тиибэшье, бодото туһаламжа үзүүлдэггүй. МТС энэ колхоздо 100 үхэрэй байха типовой дулаан байра барижа захалһаар 2 жэлһээ дээшэ болоо. Теэд мүнөө хүрэтэр энэ барилга ашаглалгада оруулагдаагүй байһаар. Тэрэшэлэн тус колхоз өөрынгөө хүсөөр һүүлэй жэлнүүдтэ малай нэгэшье һайн байра бараагүй.

Малажалдахи эдэ бүхы дутагдалнуудаа колхозой правлени, партийна организаци һайса мэдэдэг. Теэд колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Иванов, партийна организациин секретарь нүхэр Степанов гэгшэд малай үбэлжэлгэдэ бэлэдхэлэй ба тэрээниие үнгэргэлгын асуудалые бүримүһэн фермэнүүдые даагшадта даалгаад, өөһэдөө ямаршье бодото хэмжээ абадаггүй байгаа.

Эндэ ажалта үдэрэй минимум олоогүй хүнүүд олон. Колхозой 30 гаран коммунистнуудай тон үсөөниинь малажал дээрэ хүдэлмэрилнэ. Коммунистнуудаа хүдэлмэриин шухала һалбаринуудта хубаарилан табиха тушаа партийна организаци оролдоногүй.

Малажалай ажал ехэтэй хүдэлмэриие механизацилха талаар МТС-үүд харьяата колхозуудтаа бодото туһаламжа үзүүлхэ ёһотой. Гэхэтэй хамта, Бичурын, Бага-Куналейн МТС-үүд өөдтэй юумэ хэнэгүй. Жэшээнь, Бага-Куналейн МТС-эй харьяата Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз үнеэ һааха аппарат, дүүжэн харгы гэхэ мэтые худалдажа абаһан байгаа. Теэд тэдэнь мүнөө хүрэтэр тодхогдоогүй байна.

Тэрэшэлэн Бичурын МТС харьяата колхозуудайнгаа малажалые хүгжөөлгэдэ туһалдаггүй. Малай үбэлжэлгэдэ бэлэдхэхэ хүдэлмэридэ механизаторнууд болон мэргэжэлтэдээ элсүүлхын орондо МТС-эй директор нүхэр Нетесов «малаа тураажа үхүүлхын орондо гүрэндэ олоор тушаая» гэжэ уряалжа ябадаг. Бичурын аймагай зооветеринарна мэргэжэлтэдэй олонхинь хүдэлмэриингөө бодото үүргые мүнөө дээрээ дүүргэнэгүй гэжэ хэлэхэ хэрэгтэй. Жэшээнь, Бичурын, Бага-Куналейн МТС-үүдэй ахалагша зоотехнигүүд нүхэд Берденников, Башинов гэгшэд колхозуудаар һайса гүйлгэлдэдэг. Тиигэн мүртөө малай үбэлжэхэ байранууд хэр зэргэ һайнаар бэлэдхэгдэнхэйб гэжэ һонирходоггүй, харин ехэнхидээ тоо мэдээнүүдые суглуулгаар ажалаа хизаарладаг байна. МТС-үүдэй харьяата зарим колхозуудта малай үбэлжэлгэ муугаар ябуулагдана, түрүү арга дүршэл нэбтэрүүлэгдэнэгүй, нарин ба нарибтар нооһотой хонидые олошоруулха хүдэлмэри муугаар эмхидхэгдэнэ. «Коммунизм» колхозой хонидой 80 гаран процентнь шэрүүн нооһотой юм. Иимэрхүү дутагдалнууд Ленинэй нэрэмжэтэ, «Заря коммунизма» колхозуудта үзэгдэнэ. Колхозуудта хүдэлмэрилдэг зарим мэргэжэлтэд ажалдаа харюусалгагүйгөөр, хайша хэрэгээр хандана. Жэшээнь, Бичурын МТС-эй харьяата Калининай нэрэмжэтэ колхоздо хүдэлмэрилдэг ветеринарна фельдшер К. Савельев колхозниггуудай өөһэдынь малые шэмхэжэ, хүлһэ абаад, тэрээгээрээ архи уудаг болонхой. Ветфельдшер Савельевэй муугаар хүдэлмэрилдэгэй гэмээр тус колхоздо малай үбшэлхэ, үхэхэ ушар мүнөө хүрэтэр усадхагдаагүй.

Малай үбэлжэлгые амжалтатайгаар үнгэргэхэ хэрэгые хүнүүд — малшад шиидхэдэг. Теэд аймагай колхозууд үбэлжэлгын үедэ малажал дээрэ хүдэлмэрилхэ хүнүүдые нэмэжэ табяагүй байһаар. «Ленинский путь», Кировэй нэрэмжэтэ колхозуудай малай фермэнүүдтэ хэдэн һаалишад, хонишод дутуу. Энэ жэлэй малай үбэлжэлгые эмхитэй һайнаар үнгэргэхын тулада Бичурын колхозууд дутуу дунданuудаа дары усадхаха ёһотой.

Б. Дымбрылов,
манай корреспондент.

Үбэлжэлгые түгэс бэлэдхэлтэйгээр угтаабди

Үбэлэй хүйтэн тулажа ерэбэ. Бидэ малшадай эгээн харюусалгатай үе оробо. Би 145 толгой буруудые энэ жэлэй июньдэ тушаажа абахадаа, нэгэшье толгой гарзагүйгөөр ондо оруулха гэһэн уялга абаа һэм.

Энэ уялгаяа һайнаар дүүргэхын тула малаа зунай зүлгэ ногоондо, намарай үзүүр хагданда таргалуулха гэжэ шиидэһэн байгааб.

Манай гүүртэ үбэл зунгүй Ацуул гэжэ нютагта байралдаг. Эндэмнай бэлшээри һайн. Зун, намарай сагта малаа холын бэлшээридэ гаргадагбди. Малаа үглөөнэй наранаар гараад, үдэшын харанхы болотор бэлшээдэг һэм. Мал бэлшээжэ, һайса таргалуулха гээ һаа, тэдэниие һайнаар уһалха хэрэгтэй. Тиимэһээ малаа үдэр соо 2—3 дахин уһалдагбди. Уһалхадаа мал хомхойгоор эдеэлдэг.

Малнай мүнөө яһала таргалаа. «Тарган табан хоногой» гэжэ зүб хэлсэдэг. Хэрбээ намартаа таргалһан малые үбэлдөө муугаар харууһалаа һааш, заатагүй тураха, үргүүлхэ, үхэжэшье болохо. Тиимэ дээрэһээ малайнгаа эдихэ үбһэ хүсэд хүрэхөөр бэлэдхэхэ гэжэ оролдодог хүм.

Үнгэрэгшэ зун ногооной гараса һайн байжа, нёдондо жэлэйхидэ орходоо ханигүй ехэ үбһэ бэлдээб. Тэрэ үбһөө газаагаа зөөжэ эхилээбди. Малдаа үшөө солоомо эдюулэлсэхэмнай.

Үбэлдөө малаа һайса бэлшээхэ һанаатайб. Малайнгаа үбэл бэлшэхэ газарые зунай, намарай сагта ехээр гэшхүүлээгүйбди. Үбэлэй бэлшээриин хагдан яһала һайн.

Малай үбэлжэлгые амжалтатайгаар үнгэргэхын тула хото хорёонуудаа дулаалаа, сэбэрлээбди. Манай мал дулаан байрада үбэлжэхэ юм. Хотонойнгоо хаяа, ханануудые шабаа, сагаадаабди. Доронь дэбдихэ хохир бэлдээбди. Колхозоймнай правлени, партийна эхин организаци малшадые гэр байраар болон культурна эрилтэнүүдээрнь хангаха талаар нилээд ехэ оролдолго гаргалаг. Бидэнэр үбэлэй дулаан хубсаһаар хангагданхайбди. Хүбэнтэй хүүртиг, валенкашье, хүбэнтэй үмдэншье бии.

Гадна, «Бурят-Монголой үнэн», аймагай газетэнүүдые захижа уншадагбди. Агитатор хододоо ерэжэ, һонинуудые хөөрэдэг, ажал хэрэгтэймнай танилсадаг, дутуу дунданuудыемнай заажа үгэдэг. Агитатор манай эгээл хүндэтэй айлшан гээшэ.

Түрэл партиимнай XX съезд болохонь. Энэ үдэрые ажалай ехэ амжалтаар угтаха гэжэ шиидээд, эршэмтэйгээр ажаллажа байнаб.

Г. Б. Бадмаев, Сэлэнгын аймагай Хрущевой нэрэмжэтэ колхозой мал адуулагша.

Байрын мууһаа малынь турана

Зэдын аймагай Кагановичын нэрэмжэтэ колхозой центртэ, нэгэ ханхагар задагай хашаан соо 80 гаран хашараг буруунууд байлгагдажа захалһаар һара болобо. Тэдэ залуу мал хүйтэндэ ехээр даарaжа хоноходоо мүнөө туража, зүдэржэ байна. Доронь ямаршье дэбисхэр үгы. Шабааһаниинь түүгдэнэгүй.

Эдэ хашараг буруунууд Худага гэжэ газарта үбэлжэхэ ёһотой юм. Теэд тэндэхи байра мүнөө болотор заһагдаагүй, дулаалагдаагүй байна. Газаань бухалшье үбһэ, солоомо зөөгдөөгүй. Эдэ залуу малаа хүйтэн хашаа соо хонуулжа, хүсэ шадалыень һуларуулжа байхадаа колхозой хүтэлбэрилэгшэд, тусхайлбал, түрүүлэгшэ нүхэр Мурхонов, фермые даагша нүхэр Дарицыренов гэгшэд юу бодожо байна гээшэб?

Д. Цыремпилов.

ХҮГЖЭЖЭ БАЙҺАН КОЛХОЗДО

...социализма» хүдөө ажахын ...олон жэлэй туршада Яруу...аг соо эгээл гээгдэнги кол...нэгэн байһан юм. Эндэ та... ургаса жэл бүхэндэ муу ...нийтын мал үсхэбэрилхэ тү... дүүргэгдэдэггүй һэн. Урга...ар абтадаг шалтагаан юун ...э, агротехническэ заабари ...лүүлэгдэдэггүй, поли дээрэ ...тоохо, үтэгжүүлгэ гаргаха ...ябуулганууд ёһо тэдысэ ...гдэдэг байгаа. Малажал...ехэ дутагдалнууд ушардаг, ...эдэ, үбһэ тэжээл дутадат, ...улаан байра үсөөн һэн.

...ин Центральна Комитедэй ... Пленумэй һүүлээр тус ар...рэшүүд партийна организа...хүтэлбэрээр эдэ дутуу дун...э усадхаха ба нийтынгээ ...саашадань дэбжээхэ хэдэ ...мжээ абаха гэжэ шиидэһэн

... партиин эльгэмэлнүүд ...й Бадмаевич Цыдыпов, ...ан Ширапович Ширабон ... колхозой хүтэлбэридэ ... хабар табигдаһан юм. ...хүтэлбэрилэгшэд колхоз...итэдтэ түшэглэн, тэдэнэй ...тэйгээр артелиингээ ажа...эхын түлөө хам оролсоһон ...эдэнэр ажахын-эмхидхэлэй ...мэри ябуулха зуураа, хү...алишадай үмэнэ Коммуни... партиин ба Советскэ прави... табиһан зорилгые колхоз... һайса ойлгуулһан байгаа. ...е ударидаха эмхидхэхы ...тай коммунистнуудые бо...йна бэшэ эдэбхитэдые кол...эдбэриин гол һалбаринуу...лбэрилгэдэ табиһан байна. ...н Центральна Комитедэй январска Пленумэй тогтоол дотор заагдаһанай ёһоор, нийтын ажахын бүхы һалбарине хүгжөөхэ, түбхын түрүүндэ орооһо таряанай ургаса дээшэлүүлхэ хэрэгтэй байгаа. Тиимэһээ Сосновско МТС-эй механизаторнуудай туһаламжаар эндэхи колхозниггуд тарилгын талмай үргэдхэхын түлөө, орооһото болон бусад культурануудай ургасые дээшэлүүлхын түлөө ехэ хүдэлмэри хэһэн байна. һүүлэй хоёр жэл соо 2238 гектар шэнэ ба боро газар ашаглагдаа. Кукурузатай хамта орооһото культуранuудай тарилга урда жэлэйхидэ орходоо 1955 ондо хоёр дахин дээшэлүүлэгдээ. Эдэ культуранuудай хахадһаа ехэнхинь, тусхайлбал, 1000 тухай гектарынь шэнэ газарта таригдаһан юм. Эдеэ хоолой ба тэжээлэй үнэтэ культура — кукуруза түрүүшынхеэ ехэ талмай дээрэ таригдаһан, ургасань һайнаар харууһалагдаһан байгаа.

Колхозниггууд болон механизаторнуудай оролдосотой ажал һайн аша үрэ үгэбэ. Гектар бүхэнэй 8—10 центнер, зарим участок дээрэһээ 14—16 центнер таряан хуряагдаһан байна. 1954 онойхидо орходоо ургаса хоёр дахин шахуугаар дээшэлүүлэгдээ.

Тарилгаа үргэдхэжэ, ургаса дээшэлүүлһэниинь ажахын гол һалбари—малажал хүгжөөлгэдэ туһатай байгаа.

—Урдань һү, нооһо болон бусад продуктнуудые малһаа даншье багаар абадаг байгаабди. Харин мүнөө концентрат, шэмэтэ тэжээл малдаа элбэгээр эдюулдэг боложо, һү бэшэмынь дээшэлүүлээбди. Мүн үнеэдые хайдагаар һааха, зундаа түхэрөөн сүүдхэ соо бэлшээхэ, кошарно-базова аргаар хурьгадые түлжүүлхэ түрүү арга зоримгойгоор хэрэглэжэ, һү, нооһо ехээр абадаг болообди. 1950 онойхидо орходоо эбэртэ бодо малай ба хонидой тоо толгой таба дахин шахуугаар олошорбо,—гэжэ артелиин хүтэлбэрилэгшэд хэлэнэ.

Үнгэрэгшэ ажахын жэлдэ үнеэн бүхэнһөө 945 литр һүн һаагдаа. Түрүү малшад бүри һайн амжалта туйлаа. Жэшээлхэдэ, колхозой эмхидхэгдэһэн сагһаа хойшо малажал дээрэ хүдэлмэрилһэн һаалишан Долгор Гунгарова үнеэн бүриһөө 1157 литр һү һаажа, түсэбөө хоёр дахин шахуугаар үлүүлэн дүүргэбэ. Мүн һаалишад Намсалма Бадмаева, Цыбикмит Эрдынеева, Хандама Бальжинимаева, Цырендулма Жигжитова, Янжима Балданова болон бусад үнеэн бүриһөө мянга гаран литр һү һаагаа. Ингэжэ колхоз 1954 ондо оройдоо 840 центнер һү һааһан аад, үнгэрэгшэ жэл 2616 центнер һааһан, гүрэндэ һү тушааха түсэбөө болзорһоонь холо урид, июль һарада дүүргэһэн, 1500 шахуу центнер һү гүрэндэ худалдаһан байна.

Гадна, хонидой тоо толгой олошоруулагдаа, нооһон ехээр хайшалагдадаг болоо.

Энэ колхоздо гахай һайнаар үсхэбэрилэгдэнэ. Эндэ олон гахай шахагдажа эхилбэ. Шубуунай фермэ шэнээр эмхидхэгдээ. Тэндэнь 400 тахяа бии.

Колхозой гансахан малажалһаа ажахын үнгэрэгшэ жэлдэ 523 мянган шахуу түхэригэй олзо оронхой. Малажалһаа олзо ехээр оруулдаг болоһоной ашаар артель «ЗИС-151» маркын 3 шэнэ автомашина, 6 морин сенокосилка, 20 тэргэ болон ажахын бусад хэрэгсэлнүүдые худалдажа абаһан байна.

Эдэ бүгэдэ хадаа тус артелиинхидэй туйлаһан түрүүшын амжалта мүн. Энэ хадаа хүдөө ажахын бүхы һалбарие эрид ехээр дэбжээхэ тухай манай түрэл Коммунистическэ партиин зохёоһон программаар зоригжоһон тус артелиин гэшүүдэй үсэд шанга ажалай аша үрэ, колхозниггуудайнгаа дунда артелиин правлениин, партийна организациин ойлгууламжын ба эмхидхэлэй ехэ хүдэлмэри хэһэнэй аша үрэ мүн. 40 шахуу коммунистнууд ба партийна бэшэ нүхэдһөө бүридэһэн агитколлектив КПСС-эй ЦК-гэй Пленумүүдэй шиидхэбэринүүдые, Советскэ Союз доторхи ба хилын саанахи һонинуудые колхозниггуудта хододоо ойлгуулдаг. Мүн наукын туйлалтанууд болон хүдөө ажахын түрүүшүүлэй дүй дүршэл тэдэнэй дунда нэбтэрүүлэгдэнэ, колхозно эдэбхитэд бүтээсэ ехэтэ ажалаараа бусадта һайн жэшээ харуулна. Коммунистнууд: һүнэй-товарна фермые даагша Жамса Дымбрылов, һаалишан Янжима Балданова, хониной-товарна фермые даагша Шанходой Чимитов, партийна бэшэ эдэбхитэд—правлениин гэшүүд Долгор Гунгарова (һаалишан), Лодой-Жалсан Батомункуев (барилгын бригадын бригадир) ба бусад эрхим агитаторнууд байхаһаа гадна, бүтээсэ ехэтэ ажалаараа бусадые хойноһоо дахуулан ябадаг. Нийтын хэрэгтэ үнэн сэхээр хандадаг, эдэбхитэй үбгэд Бато Цыренович Цыренов, Эрдэни Цыдыпович Цыдыпов олониитын дунда хүндэтэй болонхой.

Правлениин түрүүлэгшэ Цыдыповые, парторганизациин секретарь Ширабониие хүнүүдэй олоороо хүдэлмэрилдэг газарта, колхозно үйлэдбэриин али бүхы һалбаринууд дээрэ хододоо хаража болохо юм. Эдэнэр зандаралгаар бэшэ, харин этигүүлхэ үгөөрөө ойлгуулан, хэрэг ажалаа ябуулна.

Социалистическэ мүрысөөнэй дүнгүүд һара бүхэндэ гаргагдадаг, түрүү фермэ болон бригадада колхозой правлениин ба партийна организациин дамжуулгын Улаан туг барюулагдадаг. Мүн фермэнүүд ба бригадануудта «дайшалхы хуудаһан», «молни» гаргагдана, показателиин доскануудшье бии.

Нийтын ажахын бэхижэхэтэй, олзо доходой дээшэлхэтэй хамта колхозниггуудай ажабайдал һайжарна. Һаруул, дулаан, үндэр, томо байшангууд бодхоогдонхой. Колхозниггууд ажалта үдэрнүүдтээ таряа талха болон мүнгэ ехээр абана. 1950 ондо ажалта үдэр бүхэндэ 300 грамм таряанай, 43 мүнгэнэй хүртэһэн байгаа һаань, мүнөө жэлэй ажалта үдэр бүхэндэ горьтой таряан, 5 түхэриг мүнгэн хубаагдахаар хараалагдана. Энээнһээ гадна, малшадай ажалта үдэртэ квартал бүри мүнгэн аванс үгтэнэ. Колхозниггууд Ш. Чимитов, Б. Аюрзанаев, Г. Дамбаев, Р. Базаров болон бусад түрүү колхозниггууд үнгэрһэн юһэн һара соо 3—5 мянган түхэриг мүнгэн аванс абаһан байна.

Малшад мүн ажалай нэмэлтэ түлбэри ехээр абана. Мүнөө жэл нэмэлтэ түлбэридэ 6000 литр һүн, 16 хонин, хэдэн центнер нооһон хубаагдаа. Хонишод Д. Дымбрылов, Ц. Гармаева Ц. Дамбаева, һаалишад Д. Гунгарова, Бальжинимаева, Бадмаева болон бусад 2—3 хурьга, тугал, мүн нилээд ехэ һү абаба. Мүн хэдэн айл өөһэдынгөө хүсөөр шэнэ гэрнүүдые барижа оробо.

Алдарта Коммунистическэ партиингаа XX съездын хүндэлэлдэ энэ артелиин гэшүүд социалистическэ мүрысөө улам үргэнөөр дэлгэрүүлжэ, ажахыгаа олон һалбаритай, бүри хүгжэнги ажахы болгохын түлөө улам шангаар тэмсэжэ байна.

А. ШУЛУНОВ.

Германска Демократическа Республика. Кокслогдодог нүүрһэнэй «Шварце Пумпе» гэжэ комбинадай шахтёрнуудта зорюулан Коттбус округто хүдэлмэришэнэй городок бариха гэжэ шиидхэгдээ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: шэнэ городогой түрүүшын байшангай һуури баярай оршон байдалда табигдажа байна. Центральбилдын фото.

Германска Демократическа Республикын правительствын мэдүүлгэ

БЕРЛИН, ноябриин 26. (ТАСС). АДН агентство Германска Демократическа Республикын правительствын удаадахи мэдүүлгэ дамжуулна:

Эб найрамдалые хангалга хадаа европейскэ арадуудай шухала асуудал мүн гэжэ СССР-эй, США-гэй, Англиин болон Франциин гадаадын хэрэгүүдэй министрнүүдэй Женевскэ зүблөөн эли тодорхойгоор баталан харуулаа. Тэрэнэй тулада эб найрамдалда дуратай бүхы хүнүүдэй ехэхэн хүсэл оролдолго гаргаха шухала.

Хамтын аюулгүй байдал тогтоохо ба сэрэгэй бүлэглэлнүүдые бултыень усадхаха аргаар европейскэ арадуудай эбтэ хани харилсаа хангаха гэһэн немецкэ арадай эрилтые Германска Демократическа Республикын правительство 1955 оной ноябриин 1-дэ Женевскэ зүблөөндэ эльгээһэн меморандум соогоо зааһан байгаа. Тиигэжэ Германиие эбтэ ёһоор ба демократическаар нэгэдүүлгын нүхэсэл байгуулагдаха һэн. Бүхы Германиин НАТО-до оруулагдахые хүсэжэ байһанаа боннскэ правительствын мэдүүлһэниинь халагламаар байна. Энэ эрилтэнь Германиие нэгэдүүлгэдэ харша ба дай хэхэ гэһэн удхатай.

Эб найрамдалда дуратай ба демократическа гүрэн болоол һаа, нэгэдэмэл Германи байжа болохо гэжэ Женевскэ зүблөөн харуулаа. Урдань Германиие сүйдтэ оруулжа байһан Баруун Германиин милитаристска хүсэнүүд өөрынгөө эзэрхэлгые бүхы Германида хабаадуулжа хэзээшье шадахагүй. Немецкэ арадай эб найрамдалда дуратай демократическа хүсэнүүд иимэ юумые хэзээшье болгохогүй.

Германиие нэгэдүүлгын хэрэгые немецүүдэй өөһэдынгөө гартаа абаагүй сагтань германска асуудал шиидхэгдэжэ болохогүй гэжэ Женевскэ зүблөөн дахяад баталан харуулаа. Аденауэрай правительствын дэмжэжэ байһан баруун гүрэнүүд Германиин хуби заяан тухай асуудалнуудые зүбшэн хэлсэлгэдэ немецкэ арадай түлөөлэгшэнэрэй хабаадаха ябадалые зүбшөөрэнгүй байжа, Женевэдэ германска асуудалые һайнаар зүбшэн хэлсэхэ ябадалда һаад хэһэн байна.

Мүнөө Германидахи байдал ямар бэ гэхэдэ, элдэб шэглэлтэйгээр хүгжэжэ байһан ниитын ондо ондоо системэтэй хоёр гүрэн бии байна. Иигээд байха үедэ Германиие эб найрамдалда дуратай гүрэн болгон нэгэдүүлгын гансахан зам хадаа Германска Демократическа Республикые ба Германска Федеральна Республикые нүхэсүүлгын ба тэдэ хоёрой хоорондо хани харилсаа тогтоолгын зам мүн байһаниинь элитэ. Германида тохёолдоод байһан байдалые зүбөөр тайлбарилха ябадалһаа үндэһэлжэ, Германска Демократическа Республикын правительство ниитэ германска соведые байгуулха гэжэ дурадхаа. Тус соведэй зорилгонь хадаа Германиин зүүн ба баруун хубиин немецүүдые нүхэсүүлхэ ябадалда туһалха ба Германиин доторой бүхы харилсаануудые эбтэ ёһоор эмхидхэхэ хэрэг болоно. Ниитэ германска энэ орган хадаа Европын аюулгүй байдалые хангахын тулада германска хоёр гүрэниие бусад оронуудтай хани харилсаатай болгохо ябадалда шухала үүргэ дүүргэхэ ёһотой. Ниитэ германска соведэй ажал-ябуулгань Германиие нэгэдүүлхын тулада гадаадыншье, мүн дотоодыншье нүхэсэлнүүдые бии болгохо ябадалда туһалха һэн. Германиие нэгэдүүлгын зам дээрэхи ехэхэн алхам мүн болоһон энэ дурадхалынь германска арадай дунда дэмжэгдэһэн байна. Зүгөөр баруун гүрэнүүд ба боннско правительство энэ дурадхалыень буруушаажа, Германиие нэгэдүүлгэдэ эсэргүүсэһэн байна.

Баруун гурбан гүрэнүүд немецкэ арадай национальна хүсэл оролдолгодо тааруһан ГДР-эй правительствын дурадхалда эсэргүүсүүлэн, Германиие дахин зэбсэгжүүлгын өөһэдынгөө түсэбүүдые ба бүхы Германиие баруун гүрэнүүдэй агрессивнэ бүлэглэлнүүдтэ оруулха гэһэн дурадхалые табина.

Тэрэнэй тулада уридшалгын юумэнүүдэй үшөө хэгдээгүй байһан ба Баруун Германиин дахинаа зэбсэгжэлгын замаар ябажа байһан мүнөөнэй эрхэ байдалда тус дурадхалыень бэелүүлгэ хадаа бүхы Германиие империалистическэ милитаристска гүрэн болгохо ябадалда хүргэхэ ба Европодо дэлхэйн шэнэ дай үүдхэлгын аюулые шангадхаха байһаниинь элитэ.

Немецкэ арад иимэ юумэ хэзээ заяандашье хэхэгүй.

Уласхоорондын түгшүүрилые һуларуулхын ба эбтэ байдал хангахын тула хүсэл оролдолгоёо үргэлжэлүүлхэ тэһэн эрилтэ Женевскэ зүблөөнэй һүүлээр бүхы дэлхэй дээрэ шангаар табигдана. Энээндэ зүрюулэн боннско правительство хадаа Баруун Германиие дахинаа зэбсэгжүүлхэ ябадалые түргэдхэхэ байһанаа мэдүүлнэ. Сэрэгэй хуулинууд бундестагай баталамжада табигданхай. Энэ хадаа юун гэһэн удхатайб гэхэдэ, Баруун Германиин түргэн темпээр НАТО-гой сэрэгэй база болгогдожо, Германиин үни удаан саг соо хубаараад байһан үедынь Баруун Европодо амаргүй байлгын ба арсалдаата байдалай гуламта бии байха гэһэн удхатай.

Эб найрамдал хангахын тулада тэрэшэлэн Баруун Германида түгшүүрилые һуларуулга һайнаар ябуулагдаха ёһотой. Тиимэ политика «хүйтэн дайнда» эсэс табиха ба Баруун Германиие дахинаа зэбсэгжүүлгэдэ һаад хэхэ байна. Баруун Германи американска харгалзалгаһаа сүлөөрхэ ба немецкэ арадай ашаг туһын түлөө немецкэ политика ябуулха ёһотой. Хэрбээ боннско правительство болон бундестаг баруун Германиие дахинаа зэбсэгжүүлгые үргэлжэлүүлээ һаань, баруун Германи ба баруун Берлин агрессивнэ НАТО-гой сэрэгэй база гэжэл тоологдохо байна.

Германска Демократическа Республикын правительство хадаа Германидахи түгшүүрилые һуларуулхын түлөө, нэгэдэмэл, демократическа, эб найрамдалда дуратай Германи болохо зам дээрэхи бүхы һаад түбэгүүдые зайсуулхын түлөө оролдоно. Баруун Германиие дахинаа зэбсэгжүүлхэ тушаа бүхы хэмжээ-ябуулгануудаа болюулжа, германска асуудалые эбэй ёһоор шиидхэхын тулада өөрынгөө хубита юумэ хэхыень уряалжа, Германска Демократическа Республикын правительство Баруун Германиин правительствода хандана.

Ниитэ германска соведые байгуулхын тулада Германска Федеральна Республикын правительствотай хамтадаа шухала юумэ хэхээр Германска Демократическа Республикын правительство тэрэшэлэн бэлэн байна. Тиимэ ябадал хадаа Германиин гүрэнэй нэгэдэлые һэргээн бодхоохын тулада хоёр германска гүрэнүүдые нүхэсүүлгэдэ ехэ алхам мүн болохо һэн.

Советскэ мэргэжэлтэд Инди дотор нефть бэдэрэлгэдэ хабаадана

ДЕЛИ, ноябриин 26. (ТАСС). «Хиндустан таймс» газетын мэдээсэһэнэй ёһоор, Индийскэ правительствын уряалаар ноябриин 24-дэ Индидэ ерэһэн советскэ мэргэжэлтэд даалгабари абаба. Тэдэнэр нефть бэдэрэлгэдэ хабаадахаяа элдэб штадуудта һаяар ошохоёо байна.

Уласхоорондын шэнжэлэл

„Индийскэ болон советскэ арадууд—ахадүүнэр юм!“

СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Н. А. Булганинай, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй гэшүүн Н. С. Хрущевой Инди ошоһон ябадалые уласхоорондын үргэн олониитэ гүнзэгы ехээр һонирхоно. Эб найрамдалда ба арадуудай хоорондохи хани барисаанда дуратай бүхы хүнүүд Советскэ Союзда индийскэ арадай ахадүүгэй инаглалые, тэрэшэлэн Индидэ советскэ арадуудай инаглалые бүгэдэниитын эбтэ байдалай аша туһын түлөө хани харилсаанай агууехэ жэшээ мүн гэжэ тоолоно.

Советско-индийскэ хани барисаанай удхашанарые багадхаха, Индидэ советскэ хүтэлбэрилэгшэдэй ошоһон ябадалай удхашанарые тоохогүй гэһэн буржуазна пропагандын һэдэлгэнүүд дэмы ябадал мүн. Советскэ Союз индийскэ арадай дотоодын хэрэгүүдтэ хамааралсаха гэһэн зорилготой хэбэртэйгээр американска хархис газетэнүүдэй шашалгань гэнэн хүнүүдые мэхэлхэ гэһэн удхатай, ямар нэгэн хүниие хэр эндүүрүүлжэ шадаха гээшэ ааб.

Индийскэ парламентда үгэ хэлэхэ зуура, Н. А. Булганин, Н. С. Хрущев Советскэ правительствын гадаадын политикые тон тодо элирхэйгээр хэлэжэ үгөө. Тус политикын шухалын шухала принципынь орон бүхэнэй суверенитедые хүндэлхэ ба дотоодын хэрэгүүдтэнь хамааралсахагүй гэһэн ябадал мүн болоно. Тус политикые Индидэ ехэ һайнаар ойлгонод. Тэрэнэй гэршэнь хадаа советскэ гүрэнэй хүтэлбэрилэгшэдые Индидэ хаа хаанагүй инаг дуратайгаар угтаһан ябадал мүн болоно.

«Индийскэ болон советскэ арадууд—ахадүүнэр юм!»—гэһэн энэ лозунг хоёр оронууд дотор мүнөө ехэ суутай болонхой, хоёр ахадүү арадуудай һанал бодолые бодотоор харуулна. Тус арадуудай хани барисаан олон зуун жэлэй туршада хүгжэһэн ба хэзээшье арсалдаата болоогүй байна. Советскэ арад бэеэ даанхай байдалтай болохо гэһэн индийскэ арадай эрмэлзэлгые хододоо һайшаадаг байгаа, мүнөө Индиин бэеэ даанхай орон болоод байхадань хоёр оронуудай хоорондохи харилсаанууд үшөө ехэ эбтэй болонхой.

Советскэ Союзай түлөөлэгшэнэрые индийскэ арадай угтаһан тухай хэлэхэ зуураа, Н. А. Булганин иигэжэ мэдүүлээ: «Үнэн сэдьхэлтэй, нэгэн һаналтай ябадал хадаа индиин арад советскэ арадай үнэн сэхэ хани нүхэрынь мүн гэжэ харуулаа. Энэ хани барисаае бэхижүүлхын, улам үргэдхэхын тулада советскэ хүнүүд бүхы юумэ хэхэ байха».

«Эб найрамдалай түлөө, шэнэ дайнай аюулда эсэргүү тэмсэлэй хэрэгтэ индийскэ арадай ба тэрэнэй правительствын хэһэн ехэ юумые советскэ арад, бусад оронуудай арадууд үндэрөөр сэгнэнэ» гэжэ Н. С. Хрущев индийскэ парламентын трибуна дээрэһээ хэлэһэн үгэ соогоо тэмдэглээ.

Инди СССР хоёрой хоорондо экономическа болон культурна хани харилсаан жэл ерэхэ бүри шангадана. Советско-индийскэ экономическа холбоонуудые бэхижүүлгын шухала зүйл хадаа Советскэ Союзай туһаламжатайгаар Индидэ томо металлургическа завод бариха тухай энэ жэлдэ баталагдаһан хэлсээн болоно. Тус завод жэл бүри миллион тонно булад үгэхэ байна. Советскэ Союз хадаа хани барисаата Индидэ хойшодоошье туһа хүргэхөөр ба индустриализациин талаар дүй дүршэлөө андалдан абалсахаар бэлэн байна. Индустриализациие хүгжөөлгэ хадаа индийскэ гүрэнэй бэеэ даанхай байдалай үндэһэ һууринь мүн. Мүн тэрэшэлэн научна туйлалтануудай талаар дүй дүршэлөө андалдан абалсахаар бэлэн байна.

Индиин парламентда Н. А. Булганинай, Н. С. Хрущевой хэлэһэн үгые амаршалха зуураа «Стейтсмен» гэдэг индийскэ газетэ иигэжэ бэшэнэ: «Арадай ажабайдалые һайжаруулхын түлөө Индиин хүсэл оролдолгоёо гаргажа байһаниие һайшааха зуураа, ород арад экономикын болон научна туйлалтануудай талаар Индитэй дүй дүршэлөө андалдан абалсахаар, мүнөө байһан хани харилсаагаа үргэдхэхөөр бэлэн байна. Научна туйлалтануудай боложо байһан энэ үедэ тиигэжэ харилсаатайгаар ажаллаха гээшэ хүн түрэлтэнэй жаргалта ерээдүйдэ һайн һайхан сэдьхэлтэ хүнүүдэй этигэлые бэхижүүлдэг уласхоорондын хүсэн мүн болоно».

Советскэ болон индийскэ арадууд хадаа хани харилсаагаа, ахадүүгэй эбтэ байдалаа саашадань бүхы талаарнь үргэдхэн бэхижүүлхэ ябадалдамнай ямаршье һаадгүй гэжэ мэдэнэ. Хоёр оронуудай ажал-ябуулагшадай айлшалалсаһан ябадал ба тус оронуудай арадуудай хүхюу баясхаланта угталгануудынь энээндэ эли тодо гэршэ баримта болоно.

Хоёр арадуудай аша туһада, бүхы дэлхэй дээрэхи эбтэ байдалай аша туһада советско-индийскэ эбтэ барисаан бэхижэхэ ба хүгжэхэ байна.

Арабска олониитэ зон багдадска пактда эсэргүүсэнэ

Багдадска пактда хабаадаһан оронуудай—Турциин, Ирагай, Пакистанай, Иранай болон Англиин премьер-министрнүүдэй хоёр үдэрэй зүблөөн Ирагай столица—Багдадта болоо. Багдадтахи американска посол Гэлмен, Атлантическа океанай зүүн хубидахи ба Дундада далайдахи далайн-сэрэгэй американска хүсэнүүдэй главна командалагша адмирал Кэсседи гэгшэд хуулита ёһоной ажаглан харагшад боложо тус зүблөөндэ байлсаа.

Нэн түрүүндэ, хэлсээнүүд хадаа заагдаһан оронуудай сэрэгэй бэлэдхэлдэ хабаатай асуудалнуудые хаража үзэһэн байна гэжэ зүблөөнэй дүүрэһэнэй һүүлээр тунхаглагдаһан коммюнике дээрэһээ элирнэ. Ябуулгануудые тааралдуулан эмхидхэхын тулада министрнүүдэй саг үргэлжын совет, секретариат, мүн тэрэшэлэн пактда хабаадаһан оронуудай штабуудай начальнигуудһаа бүридэһэн сэрэгэй комисси байгуулагдаа. Гадаадын шэнжэлэгшэдэй зааһанай ёһоор, тус комисси хадаа сэрэгэй блогой зэбсэгтэ хүсэнүүдэй нэгэдэмэл командованиин үүргэ дүүргэхэ байна.

Багдадтахи хэлсээнүүд нюусаар болоһон байбашье, тэрэнэй уг удхань олониитэ зонһоо нюугдажа шадагдабагүй. Зүблөөндэ хабаадагшад Турциин, Пакистанай, Ирагай болон Иранай зэбсэгтэ хүсэнүүдые ехэ болгохо тухай, тус оронууд дотор гадаадын сэрэгүүдэй базануудые байгуулха тухай, буу зэбсэг Америкын үгэхэ тухай асуудалые зүбшэн хэлсээ. Тиихэтэй хамта премьер-министрнүүд болон американска ажаглан харагшад багдадска пактда нэгэдэхыень арабска оронуудые баадхаха ябадалаа үргэлжэлүүлхэ гэжэ шиидээ. Энэ зорилгоор английска гадаадын хэрэгүүдэй министр Макмиллан Ливанска правительствые үгэдөө оруулхаяа зүблөөнэй дүүрэмсээр Багдадһаа Бейрутдэ ошоо гэжэ хилын саадахи газетэнүүд мэдээсэнэ.

Тиихэтэй хамта арабска оронууд, Ирагһаа бэшээрээ, колониальна гүрэнүүдэй сэрэгэй агрессивнэ блогто хабаадалсахаһаа эрид шууд арсажа, тэрэниие өөһэдынгөө национальна бэеэ даанхай байдалай аюул мүн гэжэ зүбөөр тоолоно. Багдадска пакт хадаа арабуудые амяарлан һалгааха зорилготой ба тэдэнэй национальна интересүүдтэ эсэргүү байна гэжэ Египедэй премьер-министр Гамаль Абдель Насер һаяхан мэдүүлээ. «Египет гээшэ ямар нэгэн ороной протекторат бэшэ, харин сүлөөтэ орон мүн, манай зэбсэгтэ хүсэнүүд тухай анхарал оролдолго хадаа имагтал манай өөрымнай хэрэг мүн байһыень баруун гүрэнүүд мэдэхэ ёһотой» гэжэ тэрэ хэлээ.

Сирийскэ премьер-министр Саид Гази гэгшэ мүн тиимэ мэдүүлгэ хэһэн байна. Багдадска пакт Сириин интересүүдтэ харша байна, тус ороной правительство энэ блогто оронгүй байха гэһэн өөрынгөө шиидхэбэриие хубилгахагүй гэжэ тэрэ хэлээ.

Багдадтахи зүблөөнэй дүүрэхэтэй дашарамдуулан, Ливанай правительство ямар нэгэн союзуудта болон пактнуудта хабаадахагүй ба бүхы оронуудтай эбтэ харилсаатай байха гэһэн өөрынгөө хараа бодолые дахяад баталан харуулаа.

Президент Баяр гэгшын толгойлһон турецкэ делегаци һаяхан Иорданида ошоо. Тиишэ ошоһон ябадалынь иорданска правительствые багдадска пактда хабаадуулха тухай Турциин һэдэлгые гэршэлэн харуулна. Зүгөөр тэдэ һэдэлгэнүүдынь шортоо байшоо гэжэ арабска хэблэл заана. «Турецко-иракска сэрэгэй пакт үгы болог!» гэһэн лозунгтой олониитэ зоной демонстраци Иорданида турецкэ делегациин байха үедэнь болоо гэжэ «Аль-Ахрам» гэдэг газетэ мэдээсэнэ.

Арабска олониитэ зоной һанал бодолые харуулан «Аль-Байрак» гэдэг ливанска газетэ иигэжэ бэшэнэ: «Бидэнэр тэдэнэй сэрэгэй блогто нэгэдэхэгүйбди, юундэб гэхэдэ, бидэнэр өөһэдынгөө эрхэ сүлөөе бүрин бүтэн байлгаха гэжэ ба манай хэрэгтэ англичанинуудай, турогуудай гү, али пакистанецуудай хабаадаха шалтагаа олгохогүй гэжэ хүсэнэбди. Ливан хэзээшье бусад гүрэнүүдэй сателлит болохогүй».

Хуулита коммюнике соо бэшэгдэһэнэй ёһоор, Багдадтахи хэлсээнүүд һайнаар үнгэрһэн бэшэ байна гэжэ гадаадын хэблэл мэдээсэнэ. Турци Англи хоёрой хоорондо болоһон арсалдаанууд тухай мэдээсэгдэнэ. Тэдэ хоёр оронууд багдадска блогто гол үүргэ дүүргэхэ ябадалаа буляалдана. Энэ үүргые США-гэй дэмжэлгэтэйгээр дүүргэхэ гэжэ Турци бүхы аргаараа эрмэлзэнэ гэжэ зарим газетэнүүд бэшэнэ.

Багдадска пактда хабаадаһан оронуудай олониитэ арад зон сэрэгэй энэ бүлэглэлые эмхидхэгшэдые ойройдоошье дэмжэнэгүй. Дунда Востогто хэрэглэхын тулада Пакистанай зэбсэгтэ хүсэнүүдые англо-американска командованиин мэдэлдэ үгэхэ гэһэн хараа бодол илангаяа ехээр һанаа зобооно. Багдадска пакт хадаа сэрэгэй хэрэгсэлнүүдтэ шэнээр мүнгэ һомолхые Иранһаа эринэ ба тэрэнь арад зоной байдалые саашадаа муудхаха ябадалда хүргэхэ гэжэ «Бахтиар» гэдэг иранска газетэ тэмдэглэнэ.

Дунда Востогой арадууд колониальна оронуудай агрессивнэ түсэбүүдтэ эсэргүүсэн хэзээ хэзээнэйхиһээ эршэмтэйгээр тэмсэнэ, өөһэдынгөө бэеэ даанхай байдалай түлөө тэмсэлдэ үшөө нягтаар жагсана.

Д. БОЧАРОВ.

Индиин премьер-министр Неру үгэ хэлэбэ

ДЕЛИ, ноябриин 26. (ТАСС). «Хиндустан стандард» газетын мэдээсэһэнэй ёһоор, уһанай ресурснуудые хэрэглэхэ проблемэнүүдэй талаар һуралсалай центрые (Азиин ба Африкын оронуудай инженернүүд эндэ мэргэжэлээ дээшэлүүлхэ юм) Руркидахи университедэй дэргэдэ нээхэ зуураа, премьер-министр Неру Бандунгда болоһон Азиин ба Африкын оронуудай конференци дээрэ үгэһэн үтэсэ Инди дүүргэжэ байна гэжэ хэлэбэ.

Индидэ болоһон гү, али ойрын хэдэн жэлэй туршада болохоёо байгаа хубилалтанууд хадаа революционно хубилалтануудай шэнжэтэй байха гэжэ премьер-министр тэмдэглэбэ. Индиин ургалта ба хүгжэлтэ, шэнэ Индиие байгуулга хадаа манай орон дотор техническэ эрдэм дэлгэрүүлгэһээ дулдыдаха гэжэ би лаб этигэнэб гээд тэрэ хэлэбэ. Техникэ болон инженернүүд шэнэ Индиие байгуулгада гол үүргэ дүүргэхэ болоно.

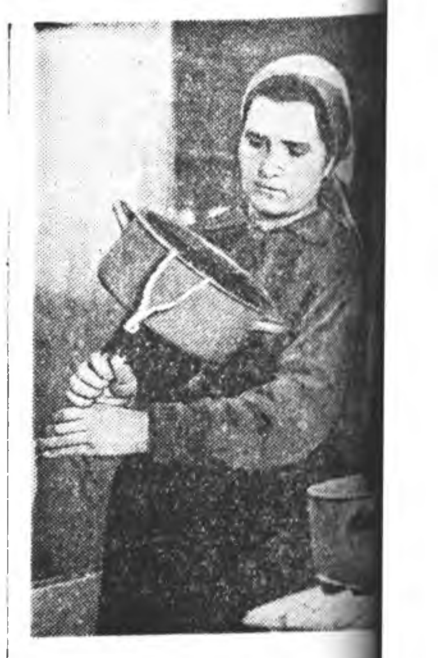
Гүйсэд һайн шадабаритай мэргэжэлтэдэй шиидхэхэ зорилгын хэды шэнээн шухала байхые харуулхын тулада Неру Бхакра-Нангалай системэ барилгын жэшээе харуулаа. Тиимэ хүдэлмэриие хэхэ эрхим инженернүүд болон мэргэжэлтэдые олохын тулада Инди бүхы оролдолгоёо гаргаха байна гэжэ премьер-министр хэлэбэ. Арадай аша туһын тулада Инди хадаа машина хэрэглэлгын саг үедэ оробо гэжэ арадта ойлгуулха хэрэгтэй гээд Неру саашань хэлэбэ.

Һуралсалтай холбоотой асуудалнууд тушаа хэлэхэ зуураа, Неру иигэжэ тэмдэглэбэ: «Шухала эрдэм олохын тулада манай ороной үхибүүн бүхэнэй бүхы арга боломжотой байха сагай Индидэ ерэхыень бидэнэр хүсэнэбди. 14 хүрэтэрхи наһанай бүхы үхибүүдэй түлбэригүйгөөр, уялгата ёһоор һураха ябадал хангахые хүсэнэбди. Гэбэшье энээниие туйлахын тулада ехэ саг хэрэгтэй, юуб гэхэдэ, бидэнэр мүнөө зөөреэр дуталдаха байнабди». Индидэхи эрдэмтэй хүнүүд болон мэргэжэлтэд эгээлэй хүнүүдтэй холбоо барисаагаа бэхижүүлхэ ёһотой гэжэ Неру хэлэбэ.

Бразилидахи байдал

НЬЮ-ЙОРК, ноябриин 26. (ТАСС). Юнайтед Пресс агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор, үсэгэлдэр Бразилиин саг зуурын президент Рамос орон дотор онсо байдал соносхохо тухай хуулиие баталба.

Энэ хэмжээн хадаа 1955 оной октябрьда бүгэдэниитын һунгууляар һунгагдаһан президент Кубичек, вице-президент Гуларт гэгшэдтэ 1956 оной январиин 31-дэ өөһэдынгөө уялгануудые бэелүүлжэ орохо арга боломжо олгохо гэһэн зорилготой гэжэ агентство батална. Гэхэтэй хамта, Ассошиэйтед Пресс агентствын дамжуулһанай ёһоор, «тушаалһаань гарахын тулада вице-президент Гулартда ехэ хашалта хэгдэжэ байна гэһэн һураг суу Бразили дотор дэлгэржэ байна».

Улан-Удын Кировай нэрэмжэ[...] борилгын артель кастрюльнууд[...] тэзн гаргана.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: үдэрэйнгөө [...] 150—200 процент дүүргэдэг х[...]ришэн С. И. Васильева.

С. Доржиева[...]

ШАТАР

Шатараар республикын [...] һуури эзэлхын түлөө мүрысө[...] дэхи уулзалга болобо.

Сумкин Власовтай сагаана[...] дажа, нүгөөдынгөө ноён [...] добтолбо. Власов добтолж[...] һан бодонуудайнь зэргые [...] тула бодонуудаа андалдажа [...] Гэбэшье, алдуу хэжэ, шүүгд[...] байна.

Галданов Павловые, М[...] Мадаевые, Мамилов Малков[...] гээ. Цыденов Тоглоев хоёр т[...]

Аюрзанайн—Сампилов, Во[...] —Мункоев, Мельников—Пур[...] шэдэй наадаһан партинууд [...] луулагдаа.

Тоглоев Мельников хоёрт[...] хайлов хойшолуулагдаһан [...] нуудаа наадаад, тэнсэһэн [...] Малков Тоглоевые шүүгээ.

10-дахи уулзалгада ехэ ша[...] дануүд болобо. Мункоев Га[...] хоёр орёо бэрхэ парти наад[...] коев бодомжотойгоор наада[...] шэ байдалтай болоод, Га[...] хоёр хүбүү абаба. Удаань [...] илахаар һайн байдалтай [...] доо дашууржа, анхарал ба[...] наадажа байтараа алду[...] шүүгдэһэн байна.

Михайлов Малковые, М[...] Власовые шүүгээ. Пуртов—[...] Тоглоев—Павлов гэгшэд т[...]

Цыденов—Аюрзанайн, М[...] Воробьев гэгшэдэй партину[...] шолуулагдаа.

Хойшолуулагдаһан парти[...] наадалгада Сумкин Мункоев[...] лоев Воробьевые, Аюрзанай[...] пиловые шүүгээ. Мельников [...] хоёр тэнсээ.

Арбадахи уулзалгын һүүлэ[...] кин 8-һаа 6,5 очкотой (нэгэ[...] гүй, нэгэ хойшолуулагдаһан [...] тай), Аюрзанайн 9-һөө 6,5 [...] (нэгэ хойшолуулагдаһан па[...] Сампилов 7-һоо 6 очкото[...] наадагдаагүй, хоёр хойшолу[...] һан партитай) байна.

А. Ма[...]

Ута намар болоб[...]

(Фенологой тэмдэглэл)

Республикын хада уула[...] мүн Байгал шадарай аймагу[...] һан үни хада орожо. үбэл[...] шэнжэтэй болонхой. Юрэнхы[...] публикын территори дээрэ [...] намар болобо.

Энэ жэлдэ дулаан, ута на[...] ба. Октябрь һарада, мүн [...] түрүүшын арбан хоногто [...] үдэрнүүд болоо. Ноябриин [...] Улан-Удэдэ, Кабанскын [...] бага сага бороо ороһон ба[...] ябриин хоёрдохи арбан хон[...] гэрэгшэ жэлэйхидэ орходо[...] градус дулаан байгаа. һ[...] арбан хоногто мүн лэ дулаа[...] нүүд байтараа, гэнтэ хүйтэр[...] рай температура һүниндөө [...] градус, хойто аймагуудта 35[...] хүйтэн болоһон байна. Го[...] нууд хүрэжэ, мүльһөөр х[...]

Баргажанда саһан ехээр [...] лиметр) ороо. Зарим нютаг[...] 6 миллиметр хүрэтэр саһан [...] байна.

Урда зүгэй аймагуудта [...] хөөр үлэһэн алаг туун, саға[...] тай тоодог үзэгдэнэ.

Химнэ голые зубшан ша[...] ехээр ургадаг юм. Энэ жэлд[...] гана хэзээ хэзээнэйхиһээ [...] ургажа, тэрэ тала жэгдэ[...] харагдана.

Мал бэлшээжэ харууһал[...] тай зохид, ехэ дулаан намар[...]

И. Ко[...]

Редакторай ор[...] О. ГОМБ[...]

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора—46-32, заместителя редактора 32-74, отв. секретаря—27-37, партийной жизни, сельского хозяйства—47-59, пропаганды и переводов—35-14, культуры и быта, промышленности—34-05, местной информации и писем—24-74, корректорская—32-67, бухгалтерия 37-32. Для междугородных переговоров—16.

Н—00622. Типография Министерства культуры Бурят-Монгольской АССР. Зак. №